

డిశంబరు

1948

చందమామ

పిల్లల కథల మాసపత్రిక

వెల

0-6-0

CHANDAMAMA : CHILDREN'S STORY MONTHLY

Chandamama, December 1948

Photo by: R. Krishnan

నా తోడు!

ఆబాలగోపాలముసూ
ఆనందముగ్ధులగావిందు

నవంబరు 26 నుండి

మద్రాసులో

సాగర్-లక్ష్మి-గెయిటీ
మూడు థియేటర్లలోనూ
ప్రదర్శింపబడుతోంది.

జువీటర్
మోహిని

పుల్టాలిస్

ఈ క్రింది కేంద్రములలో దిగ్విజయంగా ప్రదర్శింపబడుతోంది.

కాకినాడ	—	మెజస్టిక్	మచిలీపట్టణం	—	బృందావన్
రాజమండ్రి	—	జయా	ఏలూరు	—	గోపాలకృష్ణ
విశాఖపట్టణం	—	పూర్ణ	భీమవరం	—	చెలకం
తెనాలి	—	స్వరాజ్య	గుంటూరు	—	న్యూ నెటి
		చిత్తూరు	—		ప్రేమల

చందమామ

చందమామ పత్రిక

మొదటి పేజీ

ఈ సంచికలో యివి

చదువుకోండి

విషయము	పేజీ
చక్కని తీర్పు	11
జమ - ఖర్చు	14
వర్తమానుని విధేక యాత్రలు	17
ఆకతాయి కథ	25
పులిచారలు	33
ఏం, నేస్తం ఎట్లావుంది?	39
పంచాంగకాస్త్ర	41
మూడు వింతలు	44
సాయిబు గడ్డం	48
వీరబల్ వినోదాలు	50

ఇవన్నీక చిక్కుచదరాలు,
ముగ్గులు, చిక్కుబొమ్మలు,
జోలిపాటలు, పజిలు,
ఇంకా ఇంకా ఎన్నోవున్నై.

చందమామ ఆఫీసు

పోస్టుబాక్సు నెంబరు . 1686

మద్రాసు . 1.

ఆరోగ్యానికి, రుచికరానికి

పూజలకు, వివాహాలకు

గడియారం మార్కు

కర్పూరము

ఉపయోగించండి.

గోపాలజీ, చాంపన్ & కో.
హ. గోపాలదేవు, నాయక్ కె. వి. చంద్రా

భూమి నుండి సంపద

Tea

తేయాకు

తేయాకు మొదటగా ఒక వెయ్యి సంవత్సరాల క్రిందట చైనాదేశంలో కనుగొనబడింది. 19-వ శతాబ్దారంభమువరకు చైనా, జపాను మాత్రమే తేయాకు పండించే దేశాలుగానుండేవి. ఇంగ్లండులో మొదటగా ప్రవేశపెట్టినప్పుడు తేనీరు వయారు చేయుట అంగ్లేయులకు తెలిసినదికాదు. అందుచే వారు తేయాకును నీటితో మరగబెట్టి, ఆ నీటిని పారబోసి అకులను తినేవారు.

తేనీరు ఇప్పుడు చాలవరకు సర్వజనసమ్మతమగు పానీయమయింది. ఇది మెల్లగా చురుకుతనాన్ని కలిగించి అలసినపోయినప్పుడు మనకు నేదతీరుస్తుంది. ఇది ఓపికనుజూడ కల్గించుటచే ఆటగాంధ్రు డీనిని నేవిస్తారు.

తేయాకు ప్రధానంగా వర్షక ప్రాంతాలలో పెంప బడుతుంది. ప్రక్కనున్న ఈ పటము మన దేశంలో ప్రధానంగా తేయాకు పండించబడే ప్రాంతాలను సూచిస్తుంది.

ప్రకటనదారులు :

501 & హమాం సబ్బులను
తయారుచేయు

ఈ వరుసను మీ

టాంక్ స్క్రేప్ పుస్తకంలో
పొగుచేయండి.

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

కావేరి బార్ సోపుతో
ఉతకటం చాలా సులభం.

హెచ్చు నురుగు వచ్చును.
ఎక్కువగా ఉతకవచ్చును.

మురికి ఏమీ లేకుండా ఇట్టలను తెల్ల
బరచును. దీని ఉపయోగమువలన
ఇట్టలను ఎన్ని మార్లు మృదువుగా
ఉతికినా మున్నికను ఇస్తుంది.

మీ ఇట్టలను జాగ్రత్తపరచుకొనికే - వాడండి.

కా వే రి

బా	ర్	సో	పు
----	----	----	----

ఎమ్. సి. ఐ. సి. వారి తయారు.

మెట్టూర్ కెమికల్ అండ్
ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్
లిమిటెడ్,

మెట్టూర్ డామ్ : : సేలం.

మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్:
శేషశాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.,
తిరుచ్చిరావల్లి

సోల్ వెల్లంగ ఏజెంట్స్:
అలైడ్ ఇండస్ట్రియల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
లిమిటెడ్.

120, ఆర్మీవియన్ వీధి - మద్రాసు - 1.
అండ్ బ్రాంచిలు.

ఏజంట్లు కావాలి

★

“చందమామ”కు ప్రతి వూరా చిన్న చిన్న
ఏజంట్లు కావాలి. మీరు ఏజంట్లయి కొద్ది
కాపీలు కూడా తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు
ప్రతినెలా 2-0-0 పంపుతూ వుంటే మీకు
7 కాపీలు పంపుతాము. ఈ పద్ధతిన మీకు
ప్రతినెలా 0-10-0 లాభం వుంటుంది.
వూర్తి వివరాలకు మాకు వ్రాయండి.

చందమామ ఆఫీసు,

పోస్టుబాక్సు నెం. 1686, మద్రాసు - 1.

డొంగ్రే గారి

బాలామృతం

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను,
వండ్లు మొలిచేటప్పుడు అయ్యే విరోచనములు
నిలిపి, బలమును, ఆరోగ్యము విచ్చును.

K. T. Dongre & Co. BOMBAY - 4

తండ్రి-కొడుకులు

పై పుస్తకము చందమామ ఏజెంట్లవద్ద దొరుకుతుంది. అలా దొరకకపోతే తెప్పించి యిమ్మని అడగండి. మీకు 0-8-0 లకు దొరుకుతుంది. లేక మేము పంపితే పోస్టుఖర్చులతోనూ 0-12-0 అవుతవి. కాబట్టి, పుస్తకం కావలసినవారు ఆరుగురు కలిసి రు. 3-0-0 పంపితే పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి మీకు పుస్తకాలు ఆరు పంపుతాము.

చందమామ పబ్లికేషన్సు
పోస్టు బాక్సు నెం. 1686 : మద్రాసు - 1.

**జీవితమునకు
క్రొత్తకాంతి!**

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

ఈ అనందసంస్కారం
ఓక అర్థగృహితుల, జీవామృతము ఇలవర్ధింపదం.
స్త్రీలూ, పురుషులూ సేవింపవచ్చును. ఇది జీవితమునకు క్రొత్త కాంతి
నిచ్చును. జీవామృతమునకు చురుకుదనమునిచ్చి దేదీప్యమైన అర్థగృహమును ప్రసాదించును.
ఆయుర్వేదాశ్రమం ఎమెటెడ్ మద్రాసు 17

నాజూకుకు ..
నాణ్యతకి ..
మన్నికకు ..

ప్రసిద్ధిగాంచిన పింగాణీ వస్తువులు.

ఇండియా సిరామిక్స్ లిమిటెడ్

నెల్లూరు :: కంకణాపల్లి :: మద్రాసు

ఈస్ట్ & వెస్ట్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, బొంబాయి

[1913 లో స్థాపితము]

ప్రధానకార్యాలయం: 'ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్ బిల్డింగ్', ఫోర్త్, బొంబాయి.

84 సంవత్సరాలుగా దేశవేషదేస్తూ జాతీయోన్నతి

పెంపొందిస్తూ ఉన్న ప్రముఖ భారతీయ టీమా వంశ.

అర్థికంగా ముద్దరమై, పాలనీదార్ల కోసూ, ఏజెంట్ల కోసూ

వ్యవహరించుటలో సంస్కారానికి పేరెన్నికగన్న వంశ.

1944లో జరిపిన అదనపు వ్యాపారం కోటి రూపాయలు మించింది.

మరుతై నటువంటిన్నీ, నలుగురి కరిగినటువంటిన్నీ వ్యక్తులు

ఏజెంట్ల కోసూ దరఖాస్తులు పెట్టుకోవచ్చును.

వివరాలకు:

కె. పి. జంబులింగం

ప్రధాని సెక్రటరీ

శ్రీ వి. ఎ. నాగరెడ్డి,

చీఫ్ ఏజెంట్,

377, ఎన్నెస్ నెడ్, మద్రాసు 1.

రాయలసీమ ఏరియా, విక్టోరియాపేట, అదోని.

శ్రీ యస్. మల్లికార్జునరావు, అగ్లనైజింగ్ సెక్రటరీ, బెజవాడ.

త్వరలో ఆంధ్రదేశమంతటా రెండవమాడు విడుదల

"భారత చరిత్ర నిర్మాణములో సూతన శకారంభము..."

వాహినీ వారి మహత్తర కళా సృష్టి

యోగి దేవుని

నాగయ్య; లింగమూర్తి; రాజమ్మ; పార్వతీబాయి నటించిన చిత్రం.

నవంబరు 25 నుండి విజయవాడలో

లీలామహల్ లో ప్రదర్శింపబడుతోంది.

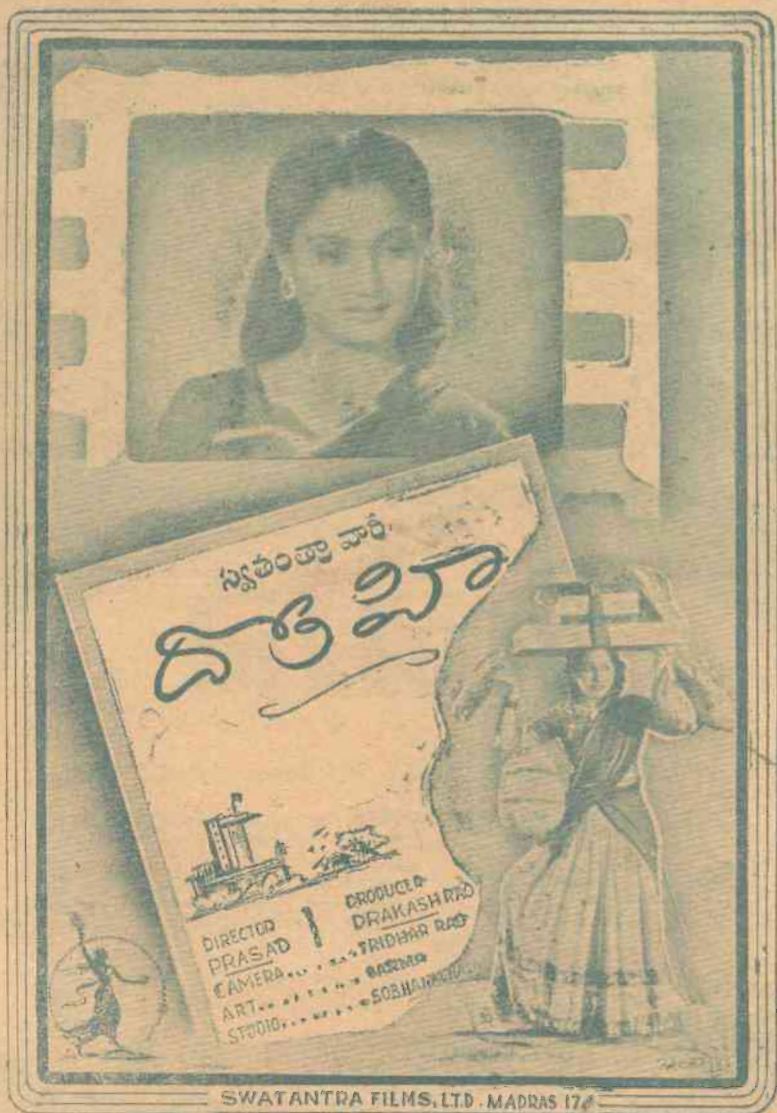
తెలంగాణ
కె.వి.రెడ్డి B.Sc. (Hons.)
అలూనియట్ - 2 కామేశ్వరరావు, కె.సి.

THE VAUHINI PICTURES LIMITED

MADRAS : BEZWADA : TADPATRI

డిశంబరు 10-వ తేదీన ఆంధ్రదేశమంతటా విడుదల !

వరలక్ష్మి, లక్ష్మీరాజ్యం, ప్రకాశరావు, ప్రసాద్, రాళ్లబండి నటించినది.
 ఆంధ్ర. దత్తమండలాంతు దిప్తిబ్యాటర్లు :
 ప్రీమియర్ ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్ - బెజవాడ.

సంచాలకుడు : చక్రపాణి

పాపాయిలూ! మీ రిదివరకు ఒకమాటు కుంభకర్పూణ్ణి గురించి విన్నారాకదూ! అతను ఆరునెల్లు మేలుకుంటాడనీ, ఆరునెల్లు నిద్రపోతాడనీ, కొన్ని బల్ల ఆహారం తింటాడనీ, కొన్ని పీపాల మద్యం తాగుతాడనీ. ఇదంతా జ్ఞాపకముందా?

కుంభకర్పూడు వృత్త తిండిపోతు కాదు. మహా బలశాలి. కొండలను పిండి చేయగలడు. అతను పట్టుకొనిలాగితే ఎంత గొప్ప వృక్షమైనా భూమిలోనించి పెళ్లగిలి రావలసిందే. ఇక వాటిని కొన్ని యోజనాల దూరం విసిరి పారవేయ గలడు.

కుంభకర్ణుడు సరిగ్గా నిద్రపోయి లేస్తే అతన్ని జయించే వాడు ఈ ప్రపంచములోనే లేడు. అందుకనే విభీషణుడు రాముడితో చెప్పి కుంభకర్ణుడు నిద్రపోతున్న సమయంలో యుద్ధం మొదలుపెట్టించాడు. రావణుడుకూడా కొంతకాలం కుంభకర్ణుణ్ణి నిద్రలేపకుండానే యుద్ధం సాగించాడు. కాని అతనివల్ల కాలేదు. కొడుకు అందరూ చచ్చిపోయారు. ఇక కుంభకర్ణుడు తప్ప అతనికి దిక్కు కనిపించలేదు. విధిలేక నిద్రపోతున్నవాడిని లేపించాడు.

కుంభకర్ణుడు అర్ధనిద్రలో లేచాడన్నమాటకాని అతనికి పూర్తిగా మెలకువ రాలేదు. సగం కళ్లు మూసుకునే యుద్ధం చేశాడు. అతని చేతిలో ఎన్నో లక్షల వానరులు చచ్చారు. తక్కినవారు భయంతో వణికిపోతూ, రాముని వెనక దాగుకొన్నారు. కుంభకర్ణుడు రామునిమీదకు తలపడ్డాడు. రాముడు ఊపిరాడకుండా బాణాలు వేసినా, వాటిని లెక్క చేయలేదు. ఇది పనికాదని రాముడు వాయువ్యాస్త్రం వేసి, కుంభకర్ణుడి కుడిచేతిని, గదతో సహా పడకొట్టాడు. కుడి చేయి పోతే ఎడమ చేతితో యుద్ధం సాగించాడు కుంభ కర్ణుడు. అదీ పడకొట్టాడు రాముడు. కాళ్లతో పోరాడినాడు కుంభకర్ణుడు. కాళ్లకూడ తెగవేశాడు రాముడు. పొడుగు పాటి నాలిక చాపి, గుహవంటి తన నోట్లోకి వానరసైన్యాలను లాగుకొన్నాడు కుంభకర్ణుడు. ఆఖరుకు రాముడు ఆగ్నే యాస్త్రం ప్రయోగించి అతని తలా మొండెమూ వేరుచేశాడు.

సాపాయిలూ!— మీ కిప్పుడు ఒక చిత్రమైన జపానుకథ చెబుతాను. ఈ కథ జరిగేనాటికి, జపానువాళ్లు అద్దం చూచుకోవటమే ఎరగరు!— మరి అద్దం చూచుకుంటేగాని, లేకపోతే మన ముఖం ఎలా గున్నదీ మన కెట్లా తెలుస్తుందో అందుకని, వాళ్ళ ముఖం ఎలా వుంటుందో వాళ్ళకి తెలిసేదే కాదు.

అటువంటి జపానుదేశంలో— ఒక పూట్లో ఒక రైతు వుండేవాడు. ఒకనాడు అతను బజారుకు పోతూవుండగా దాల్చో ఒక అద్దంముక్క దొరికింది. దాన్ని ఎత్తి చూశాడు. చూచేసరికి, ఏముంది? అందులో అతని రూపం కనపడింది. కాని- అది తన రూపమే అన్న సంగతి రైతుకి తెలియదు.

‘ఎవ్వరీ మనిషి? నా వేపు ఎందుకు చూస్తున్నాడు? ఇతను ఎవరై వుంటాడు?’ అని ఆశ్చర్యంతో చాలాసేపు ఆలోచించాడు. ఆలోచించి, చివరకు ‘ఇతను మరెవరూ కాదు. నా చిన్నతనంలో చచ్చిపోయిన

మా నాయన అయి వుంటాడు’ అని నిశ్చయించుకున్నాడు. ‘ఐనా ఇంత కాలమైన తరవాత, ఇప్పుడి రూపంతో ఎందుకు కనబడుతున్నాడు? నేను తనని మరచిపోయానని ఏమైనా కోపం వచ్చిందేమో? నాకు ముఖాముఖిని కనిపించి బుద్ధి చెప్పాలనుకున్నాడేమో?’—ఇలా అనేక విధాల తలుచుకుని, తను చేసిన తప్పుకు లెంపలు వేసుకున్నాడు.

అయితే యిప్పుడు మరి నాయన్ను ఏం చేయాలి? మళ్ళీ పొరవేయాలా? పొరవేస్తే ఆయనకు ఏంకోపం వస్తుందో? ఏం చేస్తాడో? అని భయపడి ఆ అద్దపుముక్కను తన జేబురుమాల్లో చుట్టి, జాగ్రత్తగా ఇంటికి తెచ్చి పెట్టెలో పెట్టి తాళం వేశాడు. తాళం వేసినవాడు అంతటితో వూరుకున్నా పోయేది. ఇంటో భార్య లేకుండా చూసి, రోజుకు ఒకటి రెండుసార్లు వాళ్ళ నాయన వున్నాడో లేడోనని చూచుకుని మళ్ళీ తాళం వేసేవాడు.

ఇలా వుండగా ఒకరోజున ఇది అతని భార్య కంటవడింది. ఎన్నడూ పెట్టెకు తాళం వెయ్యనివాడు తాళం వెయ్యటమూ, తను లేనప్పుడు పెట్టె తెరిచి చూచుకోవటమూ ఆమెకు అనుమానం కలిగించినై. అందులో అతను ఏదో దాచివుంటాడని ఆమె నిశ్చయించుకుంది. మారుతాళం చెవి ఒకటి సంపాదించి భర్త యింటో లేనప్పుడు పెట్టె తెరిచి చూసింది. చూస్తే ఆమెకు మాత్రం కొత్తది ఏమీ కనిపిస్తుంది, ఆ అద్దంముక్క తప్ప? 'ఓం! ఇదేనా, భాగ్యం?' అని తీసి చూసుకుంది! చూడ

గానే ఆమెకు అడవిల్ల కనిపించింది. తన భర్త ఇంతకాలం దాచుకు చూస్తున్నది, ఒక వరాయిపిల్ల బొమ్మనా? ఈ సంగతి తెలిసేవరకు ఆమెకు కోపం వచ్చింది. మొహం అంతా ముడతలు పడింది. మళ్ళీ అద్దంలో చూచింది. అందులో మొహం ఆమెకు అనన్యంగా కనిపించింది? ఇలాంటి ఛండాలుపు మొహందానినా తన భర్త ప్రేమించింది? ఆమెకు కోపం పెరిగిన కొద్దీ అందులో మొహం అనన్యంగా కనిపించింది, ఇక ఆమె వుండలేకపోయింది. భర్త ఎప్పుడు ఇంటికి వస్తాడా? ఎప్పుడు తను అడగవలసిన నాలుగు మాటలూ అడిగేసి పుట్టింటికి పోదామా? అని కనిపెట్టుకు కూచుంది.

మధ్యాహ్నం భర్త వచ్చాడు. అతను ఇంటో అడుగు పెట్టగానే ఆమె— "నేను మా పుట్టింటికి పోతున్నాను - నువ్వు నీ వుంపుడుగత్తెను తెచ్చుకుని ఈ యింటో ఊరేగు. నాకేం పట్టలేదు!" అన్నది ఫెడీమని.

పాపం! ఈమె మాటలు మొగుడి కేమీ అర్థంకాలేదు. అతను ఎంతోసేపు బ్రతిమాలాడు సంగతేమిటో చెప్పమని. చివరకి ఆమె అద్దం సంగతి బయటపెట్టింది. "అద్దంలో అడమనిషి వుందా? మా నాయన కాదా?" అన్నాడు మొగుడు.

చందమామ

“మీ నాయనా? ఇంకా నయం, మీ తాత అని చెప్పలేదు! మళ్ళీ కళ్ళు కడుక్కుని ఒకమాటు చూడు!” అంటూ పెళ్లాం పోయి అద్దం తెచ్చియిచ్చింది.

రైతు మళ్ళీ చూచుకున్నాడు. చూస్తే ఏముంది? అందులో అతని మొహమే కనిపించింది. అతను సంతోషంతో ‘అదుగో, చూడూ! ఇందులో వుంది మా నాయనె!’ అని అద్దం మళ్ళీ భార్యకు యిచ్చాడు.

ఆమె చూసుకుంటే ఏముంటుందీ? మళ్ళీ తన మొహమే కనిపించింది. ఆమె ఇక కోపం పట్టలేక అద్దంముక్క అవతలి వేసి పుట్టనింటికి బయలుదేరింది. మొగుడు అద్దంముక్క తీసుకుని బతిమాలుతూ ఆమె వెంటపడ్డాడు. ఇతను ఎంతచెప్పినా ఆమె నమ్ముటంలేదు.

ఇద్దరూ పూరిబయటికి వచ్చేళారు. ఆ దారినే ఒక మతగురువు వస్తున్నాడు. ‘మన యిద్దరం కలిసి గురువుగారు చెప్పినట్టు విందా’మన్నాడు మొగుడు. భార్య వొప్పు కుంది. ఇద్దరూ కలిసి గురువుగారికి తమ తగువు సంగతి చెప్పారు. గురువుగారు అంతా విని అద్దంలో చూశారు. అతనికి వారు చెప్పుతున్న ఇద్దరూ కనిపించలేదు! ఎవరో ముసలివాడు జాలిగా చూస్తున్నట్టు కనిపించాడు. నిరుడు ఈయన ఒక ముసలి

వాడికి ఉరికిష చెప్పాడు. బహుశా ఈ ఆశారం అతనిదేమో ననుకున్నాడు.

“అద్దంలేకుండా మీ రిద్దరూ పోట్లాడకండి. ఈబొమ్మ ఎవరిదనుకుంటున్నారు? మీరు చెప్పిన ఇద్దరిదీ కాదు. నిరుడు నేనొక మనిషికి ఉరికిష చెప్పాను. అతనిది ఈ బొమ్మ. అతడే ఇందులో జాలిగా నా వేపు చూస్తున్నాడు” అంటూ వారిని దీవించి పంపి, గురువుగారు ఆ అద్దపు ముక్కను చేతపట్టుకు చక్కాపోయాడు.

గురువుగారు చెప్పిన తీర్పుతో, ఇంక దంపతుల మధ్య తగువు తెగిపోయింది. అప్పటినుంచి వారు ఏ పేచీలేకుండా హాయిగా కావరం సాగిస్తూ వుంటున్నారు.

చందమామ

జమ - ఖర్చు

పాలమ్మకొనే పోలయ్య
పాడిగేదెలను గొనబోతు

చిత్తెండకు తెవతెవలాడీ
చెఱువుగట్టుపై చేరాడు,

ముల్లెమూట నొడ్డున బెట్టి
మోటు చెప్పులట దిగవిడచి
చలిదిమూట నొకచే బట్టి
చల్లగ రేవుకు దిగినాడు.

ఆకటి తొందరచే నేమో?

పైకము సంగతినే. మఱచి

చలిదిమూట కటునిటు నీళ్లూ
చిలుకుతు లొట్టలు గొడుతుంటే

పోటుమట్టిపై కో తొక టా
మూట నెత్తుకొనిపోయింది.

పోలయ లబలబ లాడుతునే

రాలు రప్ప లటు రువ్వాడు;

కొమ్మ కొమ్మ కెగట్రాకుతు నా
కోతియు కివకివ లాడింది.

కడ కాతని కెడి తోచిందో

గట్టున చతికిలబడ్డాడు,

చలిదిమూట విడదీస్తూనే

తొలి ముద్దొక టటు విసరాడు.

తపన :

ఏ టు కూ రి

కోతి యదేమోస్తరు చేసి
మూతి ముడుచుకొని కూర్చుంది.

అదమఱచి మన పోలయ్య
ఆవలిముద్ద నిటు వినరాదు;
అది తవుక్కుమని నీళ్ళల్లో
ఆనుకోకే వడిపోయింది.

ఇక కో తేమని చెప్పేది?
ఇటునటు రూకలు వినరింది!

గురుగురు శబ్దము వింటుంటే
కోతికి హుషారు హెచ్చింది!
బుడబుడ మునింగి పోతుంటే
పోలయ కేడుపు వచ్చింది.

నీట బయట చెరిసగముగ నా
మూట సాంతమయి పోగానే
పోగా మిగిలిన పేరుతు మా
పోలయ యిట్లనుకొన్నాడు:

"పాలు, నీళ్లు చెరిసగముగ నం
పాదించిన వీ రూపాయల్
నీళ్లవి నీళ్లకె దక్కినవీ
నీడానికి తలపడరాదు;

పాలవి పాలకె దక్కినవీ
పాడు సొమ్ము కేడువరాదు."

పాపాయిలూ! పైన మొత్తం తొమ్మిది పిల్లలున్నాయి, చూచారుకదా? అవి అన్నీ చూడటానికి ఒకేమోస్తరుగా వున్నాయి. కాని నిజానికి, అలాలేవు. అందులో రెండు పిల్లలు కొంచెం లేదాగా వున్నాయి. ఆ లేదా లేకపోతే అన్నీ ఒకటే నన్నమాట. మరి, ఆ లేదాగా ఉన్న పిల్లలు రెండూ ఏవో కనుక్కొండి మీరుకనుక్కొ లేకపోతే జవాబుకి చివరి పేజీలలో చూడండి.

[గతసంచిక తరువాయి]

ఈసారి “బుల్లిపాప” పెట్టెను ఇంకా అందంగా అలంకరించారు. అందులో చిత్తుల తన బొమ్మల తొట్టికూడా పెట్టి ఆ తొట్టిలో వర్తమానుణ్ణి పడుకోబెట్టింది. ఇట్లా చెయ్యటంవల్ల వర్తమానుడి ప్రయాణం కొంతవరకు సుఖంగా జరిగింది. రైతు గుర్రం ఎక్కాడు. రైతు వెనకగా, చేతిలో పెట్టె పట్టుకుని, చిత్తులకూడా ఎక్కింది. గుర్రంబయలు దేరింది. బుల్లిపాప ఎక్కడ నలిగిపోతాడో అని చిత్తుల దారిలో అనేక చోట్ల, తనకు ఆయాసంగా ఉందని పంక పెట్టి, తండ్రిచేత మజిలీలు వేయించింది.

రైతు మొత్తంమీద చాలా గడుసువాడు. దారిలోనూ దారికి కాస్త ఎడంగానూ తగిలిన ప్రతి గ్రామంలోనూ అగి వర్తమానుడి చేత ప్రదర్శనాలిప్పించి రెండుచేతులా బోలెడంత డబ్బుచేసుకున్నాడు. ఈధనాశ

మూలంగా ఆ రైతు వెనకటిమాదిరిగా వర్తమానుడి కష్టసుఖాలు పాటించటంకూడా మానేసి తన డబ్బే చూచుకొసాగాడు. ఈ కారణంచేత వర్తమానుని ఆరోగ్యం చెడి అతను నీతిగానూ, బలహీనంగానూ తయారై, జాలిగలిపేటట్టు కనపడటం మొదలుపెట్టాడు. అయితే రైతుకు వర్తమానుడి వాలకంచూసి జాలికలగకపోగా చిరాకు వేసింది. చచ్చిపోతాడేమో, వచ్చే లాభమంతా పోతుందేమోనని భయంకూడా కలిగింది. ఇంకా చాలా గ్రామాల్లో ప్రదర్శనా లివ్వవలసివుంది కదూ.

“అయ్యో, బుల్లిపాపా! నీ ఆరోగ్యం బాగాలేదు. చచ్చిపోతావే ఏమిటో! నేను సంపాదించే డబ్బుంతా సంపాదించేలోగా చచ్చేవు నుమి!” అన్నాడు రైతు వర్తమానుడితో. రాచనగరు చేరకపూర్వమే రైతు

జోనాథన్ స్విఫ్ట్ వ్రాసిన ‘గల్లివర్స్ ట్రావెల్సు’కు అనుకరణ

కౌలొ డబ్బు చేసుకున్నాడు. అఖరుకు రాచనగరు చేరారు.

పట్టణంలో అనేకచోట్ల వర్తమానుణ్ణి ప్రదర్శించటానికి ఏ ర్పాట్లు జరిగాయి. రైతు ఈప్రయత్నాలలో నిమగ్నుడై ఉండగా జనానాలో రాణిగారూ అవిడ చెలికత్తెలూ "బుల్లిపాప"ను చూడటానికి తహతహలాడుతున్నారనీ, వెంటనే వచ్చి అక్కడ ఒక ప్రదర్శనం ఇవ్వవలసిందని రాజభటులు కబురు తెచ్చారు.

"నాపంట ఈనాటికి పండింది." అనుకున్నాడు రైతు. అతను ఈ మహాభాగ్యం కోసమే ఇన్నాళ్లూ కాచుకుని ఉన్నాడు.

రాణిగారి పరివారం ఎదట బుల్లిపాపను ప్రదర్శించినందుకు ఎంత బహుమతి దొరుకునా అని రైతు ఆలోచించసాగాడు.

వర్తమానుడికి తన యజమానిమీద ఇప్పుడు అవగింజంత అభిమానంకూడా మిగలలేదు. ఆ రైతుకు డబ్బుచేసిపెట్టలేక అతని ప్రాణం విసిగిపోయింది. ఈ ప్రయత్నంలోనే తన చావు రాసిపెట్టివుందని వర్తమానుడు నిశ్చయం చేసుకున్నాడు.

రైతు వర్తమానుణ్ణి పెట్టెలో పెట్టుకుని చిత్తులను వెంటటెట్టుకుని సాధ్యమైనంత

వేగంగా రాణిగారి అంతఃపురానికి వెళ్లాడు. రాణిగారి ముందు రైతు చిత్తలాకూడా వెంటి నమస్కారాలుచేసి బుల్లిపాపను చూపారు. అతన్ని చూడగానే రాణికి చాలా ముచ్చటయింది.

“నువ్వు చూడటానికైతే చాలా ముద్దొస్తున్నావుగాని ముద్దుగా మాట్లాడటం కూడా నీకు చాతనవునా?” అని రాణి వర్ధమానుణ్ణి అడిగింది.

“తమ భాష నాకు కొద్దిగా వచ్చును,” అని వర్ధమానుడు రాణిగారికి తగినట్టుగా మాట్లాడి, అమె దర్శనంవల్ల తన జన్మ ధన్యమయిందన్నాడు. ఈ మాటలువిని

రాణి మరింత మురిసిపోయి, “ఈ పాపను వెయ్యి మొహర్లకు అమ్ముతావా?” అని రైతు నడిగింది.

బుల్లిపాప ఇంక ఎంతోకాలం బతకడని రైతు అదివరకే నిశ్చయం చేసుకున్నాడు. అందుచేత వెయ్యి మొహర్లకు అతన్ని వదిలించుకోవటం రైతుకు చాలా సంతోషంగానే ఉంది. కాని పైకి తన కెంతో కష్టంగా ఉన్నట్టు నటించి చివరకు ఒప్పుకున్నాడు.

“ఏం, బుల్లిపాపా? నీ యజమానిని వదిలి నాదగ్గర ఉండిపోతావా?” అని రాణి వర్ధమానుణ్ణి లాలించి అడిగింది.

“అంతకన్న మహాభాగ్యమా? అయితే ఈ చిత్తులనుకూడా నాదగ్గిర ఉంచగలరా? ఆమెను విడిచి ఉండలేను,” అన్నాడు వర్తమానుడు.

“చిత్తుల నీదగ్గిరే ఉంటుంది. ఆమెను కూడా నేనే పోషిస్తాను,” అన్నది రాణి. ఈమాటకు రైతుకూడా సంతోషించాడు; తన కూతురి పంటకూడా పండిందనుకున్నాడు. అతను రాణిగారిదగ్గిర సెలవు వుచ్చుకుని ఈ శుభవార్త భార్యకు చెప్పటానికి బయలుదేరాడు.

వర్తమానుణ్ణి జాగ్రత్తగా తన అరిచేతిలో పెట్టుకుని రాణి తిన్నగా రాజుగారి దగ్గిరికి వెళ్ళింది.

“ఇటువంటి వింత ఎక్కడ న్నా చూశారా?” అన్నది రాణి, వర్తమానుణ్ణి రాజుకుచూపి. రాజుగారి ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు.

“ఎవరు నువ్వు? ఎక్కడినుండివచ్చావు? ఏమిటి నీ వృత్తాంతం?” అని రాజుగారు వర్తమానుణ్ణి అడిగాడు. వర్తమానుడు తన కథ యావత్తూ చెప్పగా విని రాజు మరింత ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

వర్తమానుడికి అన్నిరకాల రాజభోగాలూ జరిగాయి. చిత్తుల ఎప్పుడూ అతనిదగ్గిరే ఉండేది. అతనికోసం రాణి చక్కనిపెట్టె చేయించి, దానికి అన్నిప్రక్కలా మెత్తలూ,

వాకిళ్లూ, కిటికీలూ, అలమరులూ, అరలూ ఏర్పాటు చేయించింది. అందులోనే కుర్చీలూ, బల్లలూ, ఒక మంచంకూడా అమర్చారు.

అతనికోసం కమసాలివారిచేత బుల్లి వెండి పళ్లాలు చేయించారు. రాణిగారు భోజనంచేసే సమయంలో వర్తమానుడు కూడా తన చిన్న పళ్లాఅలో భోజనం చేసేవాడు. అతను భోజనం చేస్తుంటే చూడటం రాణికి చాలా ముచ్చటగావుండేది.

ఒకనాడు భోజనాలచేళ వర్తమానుడికి పెద్దగండం తప్పింది. అది ఎట్లా జరిగిం

చందమామ

దంటే—రాణీదగ్గర ఒక మరుగుజ్జువాడుండేవాడు. వాడుకూడా వర్తమానుడికంటే అయిదురెట్లు ఎత్తుండేవాడు. ఈ మరుగుజ్జువాడు ఎవరూ చూడకుండా వర్తమానుణ్ణి పట్టుకుని ఎత్తి నేతిగిన్నెలో వేసి ఘనకార్యం చేసినవాడల్లే కేరింతాలు పెట్టి నవ్వుకుంటూ పారిపోయినాడు. కొన్ని క్షణాలపాటు రాణీ, చిత్తలాకూడా విస్తుపోయి ఏమీ చెయ్యలేక పోయినారు. ఆ తరువాత చిత్తల అతన్ని రక్షించి పైకి తీసింది. వర్తమానుడికి ఈత చాతకావటం పల్ల ప్రాణం దక్కింది. అప్పటికీ అతను

చాలా నెయ్యి మింగి కొంతసేపటివరకూ తేరుకోలేక పోయినాడు.

ఆ తరువాత ఆ మరుగుజ్జును పట్టుకుని మెత్తగా తన్నారు. ఈ తన్నులు వాడికి వెనకనే తగిలివుండవలసింది. ఎందుకంటే కొంతకాలం క్రితం ఒకసారి భోజనాల దగ్గర ఈ మరుగుజ్జే వర్తమానుణ్ణి ఒక ఎముకలో నడుమువరకూ దూర్చాడు. అప్పుడు మరుగుజ్జుకు శిశిపడకుండా వర్తమానుడే అడ్డపడ్డాడు. కాని ఈ తప్పతో మరుగుజ్జుకు ఉద్వాసన అయింది.

వర్తమానుడు అంతఃపురంలో రెండు సంవత్సరాలు గడిపాడు. అతనికి మహా వైభవంగా జరిగింది. కాని ఈజీవితం అతనికి తృప్తికలిగించలేదు. ఈ రాక్షసుల దేశంనుంచి ఎట్లా తప్పించుకుని తన సాటి మానవులమధ్య స్వేచ్ఛగా జీవితామా అని అతను ఆరాట పడసాగాడు.

ఇట్లా ఉండగా రాజు, రాణీ ఒకసారి సముద్రతీరానఉన్న ఒక గ్రామానికి రాచ కార్యంమీద వెళ్ళవలసివచ్చింది. రాణీ వెంట చిత్తలా, తన పెట్టెలో వర్తమానుడూ కూడా వెళ్లారు. ఆ ప్రయాణం పల్ల చిత్తలకూ వర్తమానుడికీకూడా చాలా బడలిక అయింది.

“నాకు శరీరంలో ఏమీ బాగాలేదు. ఒక్కసారి సముద్రపు గాలి తగిలితే

చందమామ

బాగుండును!" అన్నాడు వర్తమానుడు. కనీసం సముద్రంచూసి అయినా సంతోషింతామని అతని ఆశ.

చిత్తుల అతన్ని వెంటపెట్టుకుని వెళ్లే స్థితిలో లేకపోవటంవల్ల ఆమె, ఒక నౌకరు కుర్రవాడికి బుల్లిపావ పెట్టె ఇచ్చి, జాగ్రత్తగా కాపాడమని ఎంతో గట్టిగా చెప్పి పంపింది.

కాని ఆ నౌకరు కుర్రవాడికి ఏమీ బాధ్యత తెలియదు. వాడు వర్తమానుడి పెట్టెను సముద్రతీరాన రాళ్లమీద ఉంచి వతులగుడ్డు దొంగిలించటానికి వెళ్లి పోయాడు.

ఈ సమయంలో ఒక గద్దవచ్చి వర్తమానుణ్ణి పెట్టెతోసహా కాళ్లతో తన్నుకుని సముద్రంమీదికి విగిరిపోయింది.

"బుల్లిపావ"ను సముద్రం అలలు మింగేకాయని చిత్తులా, రాణి అనుకుని

దుఃఖించారు. కానీ నిజానికి వర్తమానుడు సముద్రంలో మునిగిపోలేదు. అతన్ని తన్నుకుపోయిన గద్ద సముద్ర మధ్యంలో అతని పెట్టెను జారవిడిచింది.

ఆ పెట్టె చాలాసేపు అట్లాగే నీటిమీద తేలుతూఉండి దూరంగాపోయే ఒక ఓడ కంటపడింది. ఆ ఓడయజమానులు వర్తమానుణ్ణి రక్షించి అతని సమాచారం తెలుసుకుని అతన్ని వాళ్లదేశం చేర్చారు.

ఆ తరువాత వర్తమానుడు దేశాలు తిరగటం మానివేసి పెళ్లాది పిల్లల్నికని వ్యాపారం చేసుకుంటూ సుఖంగా బతికాడు. అతని బిడ్డలూ, మనమలూ ఎప్పుడూ అతనిచేత ఈ వింతవింత విషయాలు చెప్పించుకుని ఎంతో ఆశ్చర్యపడుతూ వినేవారు. వర్తమానుడి అనుభవాలు మీకుమాత్రం ఆశ్చర్యకరంగా లేవు? (అయిపోయింది)

క్షపిలపురంలో ఒక బ్రాహ్మణుడున్నాడు. అతనికి వరసన అందరూ ఆడపిల్లలే, పుట్టారు. అందుచేత, అతను ఎప్పుడున్నా పుత్రుడో పుత్రుడో అని కలవరిస్తూ ఉండేవాడు.

చివరికి అతనికోరిక నెరవేరింది. నలుగురు ఆడపిల్లల తరవాత వరప్రసాదమా అన్నట్టు, ఐదోసారి ఒక మగపిల్లవాడు కలిగాడు. లేకలేక కలిగిన ఈ పిల్లవాణ్ణి చూచుకుని, — ఆ దంపతులు చెప్పతరం కాని ఆనందం పొందుతూవున్నారు.

పిల్లవాడు ఏం కావాలన్నా సరే, అడగటమే తడవుగా ఎదట పెట్టేవారు. ఇలా గారాబంగా పెరగటంవల్ల వాడికి మకురుతనం ఎక్కువయింది. ఎప్పుడయినా వాడు అడిగింది తే లేక పోతే ఇంటిపెంకులు ఎగిరిపోయేటట్టు పోరుపెట్టేవాడు. మక్కువ కొద్దీ, ఎవళ్లైనా తనని ఎత్తుకోబోతే, వాళ్లని రక్కి, గిల్లి, పీకి పాకంపెట్టేవాడు.

ఇలా, అల్లరితోటి అగడాలతోటి అబ్బాయికి అయిదోయేడు వచ్చింది. వైభవంగా అక్షరాభ్యాసం జరిగింది. పిల్లవాణ్ణి బళ్లో వేశారు. బళ్లో మనవాడు చేసేపనియేమిటి అని అడుగుతారేమో!— పలకలు, బలపాలు, పుస్తకాలు దొరికినమట్టుకి దొంగిలించటం; పంతులుమొహం చాటయితే సరి, అవతలకు పోయి తొక్కుడుబిళ్ళ, దాగుడుమూత, చెడుగుడు, గోలీకాయలాటలు; అటల్లో అందరినీ తన్నుతూ ఉండటం. పంతులు వచ్చేవేళకు ఏమీ ఎరగనివాడిలా కుదురుగా కూర్చోవటం. ఇవీ వాడి చేష్టలు.

కుర్రవాడికి దుడుకుతనం రోజురోజుకీ ఎక్కువై పోతున్నది. వీడినిగురించి తక్కిన పిల్లలు కూడా చెడిపోతున్నారు. అందుచేత, పంతులు వీణ్ణి బడినించి యింటికి వంపించివేసి, మరెక్కడయినా చదువు

మంగళగిరి వెంకయ్య, నెల్లూరు

చెప్పించుకోమని కుర్రవాడి తండ్రికి బాబు రాసి పంపాడు. ఇక విధిలేక మనవాణ్ణి తండ్రి, పక్కనున్న ఒక చిన్న పల్లెటూరిబళ్లో పప్పుగించి, పంతులింట్లోనే బస ఏర్పాటు చేశాడు. స్థలం మారింది, పంతులూ మారాడు. కాని, అబ్బాయి బుద్ధి మాత్రం మారలేదు.

ఈ కొత్తపంతులు మనవాణ్ణి నమ్మి బడి పెద్దగా వుంచాడు. ఇంకేం, వాడు ఆగడానికి తోడు అధికారం కూడా చెలాయించటం మొదలెట్టాడు, తోడి పిల్లలమీద. ఈ గోల

పడలేక, పంతులు ఆకతాయిని బడికి పోనికుండా ఇంటిదగ్గరే నిలిపివేశాడు.

ఇంట్లోమాత్రం మనవాడు ఊరికే ఉంటాడా?— ఒకనాడు పంతులు తల్లి, బియ్యం దంపుతూ వుంది. “నా య నా, ముసలిదాన్ని, కాస్తంత సాయంచెయ్యరా” అన్నది. ఆకతాయి సరేనని ఒకసారి రెండు సార్లు సరిగ్గానే పాటువేసి, మూడోసారి అవ్వ వేలు పచ్చడయ్యేటట్టు వేశాడు.

మరునాడు గురువుగారు మనవాణ్ణి అప్యాయంగా పిలిచి, “నాయనా! నాకు కొంచెం రొంపభారంగా వుంది. దబ్బున కాసిన్ని వేడినీళ్లు కాగబెట్టగలవుటో?” అన్నారు. ఆకతాయి గబగబవెళ్లి గురువుగారి తాటాకు గ్రంథాన్ని పాఠ్యం లో వేసి మంటబెట్టి, నిమిషములో నీళ్లు కాగబెట్టాడు.

శిష్యుడి ప్రజ్ఞకి గురువుగారు సంతోషించారు. స్నానం అయినతర్వాత ఆయన దేముడి గదిలోకి వెళ్లి తీరా వెతుక్కుంటే, పారాయణపుస్తకం ఒక్కటి ఆగపడదు. పంతులికి గుండె నిరయిపోయింది. “చాలుబాబూ నీ శిష్యురికం” అని అనుకొని, తక్షణమే వాణ్ని తీసుకుపోయి తండ్రికి పప్పగించి, ఒక్కనమస్కారం పెట్టాడు.

చందమామ

చదువు ఎట్లానూ అబ్బేటట్టులేదు. పోనీ, సంసారబాధ్యత నెత్తిన వేసి నట్టయితే బుద్ధి వస్తుందేమోనని ఆశపడి, తండ్రి మనవాడికి ఇంటిపనులు వప్పగించాడు. సరి, మూడేంజాకల్లా ఇంటి వ్యవహారాలన్నీ ఒక కొలిక్కి తీసుకువచ్చాడు మనవాడు.

దీంతో కన్న తండ్రికి కూడా మనస్సు విరక్తి చెందిపోయింది. “ఒక్క ఊణమైనా నువ్వు నా యింట ఉండటానికి వీల్లేదు. పో, ఆకతాయివెధవా! పో—నీ కర్మం నీది” అని కనిరి, కొడుకుని ఇంట్లో నించి వెళ్ళగొట్టేశాడు.

మొండితనం మన ఆకతాయి ఉగ్గు పాలతో నేర్పిందే. తండ్రిమాటలేమీ వాడు మనసుకి పట్టించుకోలేదు. “జయ్ పర మేశ్వరా!” అని బయల్దేరాడు.

వెళ్ళగా వెళ్ళగా ఆకతాయికి ఒక అరణ్యం అడ్డు తగిలింది. అక్కడ ఒక మనిషి వున్నాడు. వాడు రకరకాల చెట్లన్నీ పీకి గుట్టలువేసి మోపులు కడుతున్నాడు.

“అబ్బీ, నువ్వెవరవు?” అని అడిగాడు ఆకతాయి.

“అయ్యో, నేను చెట్టు పీకుడు గాబ్బుంది. మాది పెద్ద కుటుంబం. ఈ చెట్లు కొట్టి ఊళ్లో అమ్ముకుని, ఆలు

బిడ్డల్ని పోషించుకోవాలి” అని బదులు చెప్పాడు.

“చచ్చా, కట్టెలు మోసుకుపోయి అమ్ము కోపటం ఎంతకష్టం! దీనివల్ల జీవనం గడుస్తుంది గనకనా? నెలకి నూరు పరహాలు జీతమిస్తాను. నా వెంటరా” అన్నాడు ఆకతాయి. సంతోషపడ్డాడు చెట్టు పీకుడుగాడు. కలపయింట్లో పారేసివచ్చి, ఆకతాయితో కలిసి పోతున్నాడు.

పిల్లిద్దరూ కొంచెందూరం వెళ్లేసరికి, మరొక చిత్రమైన మనిషి కనపడ్డాడు. వాడు విల్లెక్కుపెట్టి గురిచూస్తున్నాడు.

“అబ్బీ, నువ్వెవరవు? ఏమిటి చూస్తున్నావు?” అని అడిగాడు ఆకతాయి.

“అయ్యా! నా పేరు గురిగాడు. ఇక్కడికి ఆమడదూరాన ఒక మామిడిచెట్టున్నది. ఆ చెట్టు కొట్టకొన కొమ్మ మీద గుబురుచాటున ఒక చిలుక వున్నది. దాని కుడికంటికి గురిచూస్తున్నా”నన్నాడు.

“అబ్బీ, ఇట్లా ఎన్ని చిలకల్ని చంపితే మాత్రం నీకు కడుపు నిండుతుంది గనకా! నాతో వచ్చేసెయి, నెలకి నూరుపరహాల భీతమిస్తాను” అని చెప్పేసరికి, సంతో

పించి, వాడూ ఆకతాయితో కలిసి పోతున్నాడు.

ఈ ముగ్గురూ కలిసి పోగాపోగా, మరొక వింతమనిషి ఆగవడ్డాడు. ఒక చెట్టుకింద పండుకొని, వాడు ఎడంముక్కుతో కొంత సేపూ, కుడిముక్కుతో మరికొంతసేపూ వూదుతున్నాడు. “ఓయి, నువ్వెవరోయ్, ఇదేమిటి, ఈ వూదడ మేమిటి?” అని అడిగాడు ఆకతాయి.

“బాబూ! నా పేరు వూదుడుగాడు. ఇక్కడ వుండి ఎంతదూరాన కొలిమి అయినా వూదగలను. నన్నొక కమ్మరి పది పరాల జీతం మీద పెట్టుకున్నాడండి” అన్నాడు. ఊదుడుగాడ్చికూడా నెలకి నూరు పరహాల జీతంమీద వెంట తీసుకు పోతున్నాడు ఆకతాయి.

నలుగురూకలిసి కొంచెందూరం పోయే సరికి దోవలో ఇంకో విచిత్రమైనవాడు తారసపడ్డాడు! వాడు పాదాలు ఒక చెట్టుకి కట్టేసుకుని, మీగాళ్ళమీద బండ పెట్టుకొని పడుకున్నాడు.

“ఇదేం వేషం? ఇట్లా పవ్వళించా వేమిటి? నువ్వెవరవోయ్?” అని వాడిని పలకరించాడు ఆకతాయి.

చందమామ

“నన్ను కాలిచురుకుగా డంటారండి. కాళ్ళ కట్టు పిప్పితే చాలు, అదేపనిగా పరు గెత్తుతాయి. నా పరుగుతోపాటు ఎగరడం పక్షులకే చేతగాదు. మరి మనుష్యులమాట చెప్పేదేమిటి?” అని జవాబు ఇచ్చాడు.

“భేష్. నువ్వు మాతో ఉండవలసిన వాడవు” అని చెప్పి, వాడినీ నూరు వరా హాల జీతంమీద జట్టులో చేర్చుకుని, వెంట బెట్టుకు పోతున్నాడు ఆకతాయి.

అందరూ ఒక పట్టణం చేరుకున్నారు. పేదరాసి పెద్దమ్మ యింట్లో బసచేశారు. “అవ్వా! మీ పట్టణంలో విశేషాలేమిటి?” అని అడిగాడు ఆకతాయి.

“విశేషాల కేముంది నాయనా!— మా రాజుగారు కడు వృద్ధు. పురుష సం త తి లేదు. ఒక్కగా నె క్క కూతురు కావటం చేత, ఒకకుర్రవాణ్ణి ఇంటల్లుడుగా తెచ్చు కొని వాడికి పట్టంకట్టాలని తాపత్రయం పట్టుకుంది. కానైతే, చక్కటి సంబం థాలు ఎన్నివస్తేమట్టుకి యేంలాభం? ‘నాతో సరిసమానంగా ఎ వ రై తే పరుగెత్తగలరో వాడినే పెళ్లాడతాను, లే క పో తే ఇట్లాగే ఉండిపోతాను’ అనిచెప్పి రాజపుత్రి పంతం పట్టి కూర్చున్నది. రాజ్యం కోసం, రాజ కుమార్తెకోసం ఆ క ప డి ఎందరెందరో ఎక్కడెక్కడినించో వచ్చారు. పం దెం

నెగలేక ప్రాణాలు వదులుకున్నారు. ఏం చెప్పమంటావు నాయనా!” అంటూ, కోటలో జరుగుతున్న కథ యావత్తుూ విని పించింది పేదరాసి పెద్దమ్మ.

మర్నాడు మన ఆకతాయి సరాసరి రాజుదగ్గరికి వెళ్లి “మహారాజా! నీ కూతురిని నాకిచ్చి పెళ్లి చెయవలసిం”దని అడిగాడు. “అల్లాగే చెప్తాను. మరి, మా అమ్మాయితో పాటు వరుగెత్తగలవా?” అని అడిగాడు రాజు.

“ఓసి, ఈపాటిదానికి నే నెందుకూ, నా భటుణ్ణి పంపిస్తాను” అన్నాడు ఆకతాయి.

“అల్లానే పంపించు. కాని, పందెంలో నీ భటుడు వో డి పో యి నా, నిన్నే తల తీయించివేస్తాము సుమా!” అని హెచ్చరించాడు రాజు.

ధైర్యంతో ‘సరే’ నన్నాడు ఆకతాయి. పందెంలో నెగ్గిరావటానికి కాలిచురుకు గాణ్ణి వప్పగించాడు.

రాజుగారు ఒకచోట కూర్చున్నారు. పందెగాల్లిద్దరకూ చెరిపకటి బంగారు లోటా లిచ్చారు. అక్కడికి కోసెడుదూరంలో వున్న కొలనులో నీళ్లు ముంచుకువచ్చి రాజుగారిని తాకాలి. ఇదీ పందెం.

ఇద్దరూ బయల్దేరారు. రాజపుత్రి కొలను చేరేలోగా అప్పుడే కాలిచురుకుగాడు నీళ్లు ముందుకుని సగం దూరం వచ్చేశాడు. ముందుగా వచ్చేశాంకదా అనే ధైర్యంతో వాడు ఒక రాయి తలకింద పెట్టుకుని, తోవలో చెట్టుకింద పండుకున్నాడు. ఇంతలో రాజకుమార్తె నీళ్లు ముంచుకు వస్తూ, కాలిచురుకుగాడి లోటాలో నీళ్లు పారబోసేసి పరుగుచుచ్చుకుంది!

ఇది చూచి, ఆకతాయి బిక్కమొగం వేశాడు. ‘అయ్యోపాపం!’ అంటూ అందరూ జాలిపడ్డారు. ఈ సమయంలో కాలిచురుకు

చందమామ

గాది తలకింది రాతికి గురిపెట్టి, గురిగాడు బాబుం వేశాడు. ఆ దెబ్బతో కాలిచురుకు గాడు నిద్దర లేచాడు. లోటా చూచు కొన్నాడు. మోసంతెలుసుకున్నాడు. కను మూసి తెరిచేటంతలో మళ్ళీ కొలనుకుపోయి, నీళ్లు నింపుకొని వచ్చి రాజపుత్రికంటే ముందుగా తాను రాజుని తాకాడు. అందరు “శెభాస్” అని సంతోషించారు.

మరిప్పుడు అకతాయే పందెం గెలిచి నట్టు. రాజపుత్రి నిచ్చి పెళ్ళిచెయ్యక తప్పదు. కాని, వాడికి వ్యటం రాజుకి సుతరామూ ఇష్టంలేదు. అకతాయని పిలిపించి ఇట్లా చెప్పాడు: “అయ్యా, మీకు మా పిల్లనిచ్చి పెళ్ళిచేస్తా మనుకొండి. మీదీ మాదీ ఒక కులంకాదు, ఒక గోత్రంకాదు, బంతిభోజనం లేని సంబంధంవల్ల వేడుకేమిటి, సంతోషమేమిటి? కాబట్టి మీరు మొయ్యగల ధనమిస్తాము. అది తీసుకుని వెళ్లి, పెళ్ళిసంగతి మరిచిపోండి!” అని వేడుకున్నాడు.

“నరే, రాజా! మీ మాటకి అడ్డుచెప్పను. ధనం మొయ్యడ మనేది గొప్ప పనికాదు. ఈపాటిదానికి నే నెందుకూ? నా భటుణ్ణి సంపుతాను” అన్నాడు అకతాయి.

ఈ లోపుగా చెట్టుపీ కుడు గాడు ఒక కొసెడు చతురం గల బ్రహ్మాండమయిన సంచి తయారుచేయించి, అది వట్టుకొని కొటకు వెళ్లాడు. సంచి మూతి తెరిచి, “పాయ్యండి, ఎంతధనం పాయ్యగలరో ఇందులో పాయ్యండి!” అని తయారుగా కూర్చున్నాడు.

రాజుగారి ఖజానా అంతా ఖాళీ అయి పోయింది! సంచి నిండలేదు. ఇంకా ఎక్కడెక్కడి నింవో బళ్ళతో తెప్పించారు ధనం. అదంతా బళ్ళతో సహా సంచిలో పడవేసు

కుంటున్నాడు చెట్టుపీకుడుగాడు!!
ఎంతకూ నిండదు సంచీ.

కొంతసేపటికి రాజమీద జాలిపడి,
చెట్టుపీకుడుగాడు సంచీమూతి కట్టేసి,
బంతిలాగ ఎగరేసుకుంటూ వట్టుకు
పోయాడు.

ఇదంతా చూసి, రాజుకి కన్ను కుట్టంది.
అకతాయిగాడూ, వాడి భటులూ పట్టణం
పొలిమేర దాటకముందే మెత్తగా తన్ని,
అద్రవ్యం అంతా తిరుగా తీసుకరమ్మని
సైన్యాన్ని వెంబడి పంపించాడు.

అకతాయి బలే యుక్తిపరుడు. రాజు
పన్నిన పూహం ఇట్టే పసికట్టాడు. జట్టు
దారులకి సంజ్ఞ చేశాడు. 'సై' అన్నాడు.
వెంటనే పూదుడుగాడు ఒక ముక్కు బిగబట్టి
రెండో ముక్కుతో ఒక్కసారి పూదాడు.
రాజుగారి సైన్యమంతా, ఉల్లిపొట్టులాగా
రెండుకోసులు దూరానికి యెగిరి చక్కా
పోయింది!

ఒకడో యిద్దరో చచ్చిచెడి కొనపూపిరితో
బయటపడ్డారు. వాళ్లు రాజుగారి పాదాల
మీద పడి మొరపెట్టుకున్నారు. పడ్డబాధ
లన్నీ అనేకవిధాల చెప్పకోని యేడ్చారు.
జరిగినదానికి రాజుగారూ విచారించారు.

ఇక అకతాయిగాడు—రెట్టింపుగా జట్టు
దార్లకిజీతాలిచ్చి వాళ్ళని సంతోషపెట్టాడు.
ఇప్పుడు ఈ సొమ్ము మోయటానికి మరి
నూరువరహాలకు చెట్టుపీకుడుగాణ్ణి
మాటాడుకుని, బ్రహ్మాండమైన ఆడబ్బు
మూటతో ఇల్లు చేరుకున్నాడు. కుమారుడి
ప్రయోజకత్వం చూచి తల్లిదండ్రులు
పొంగిపొయ్యారు. అప్పట్నుంచీ అందరూ
హాయిగా వుంటున్నారు.

పాపలూ!—దేవుడిస్పష్టిలో పనికిరాని
మనిషి లేడు, పనికిరాని పస్తువు లేదు. ఒక
మనిషి రాణించాలంటే కాలం, కర్మం
కలిసి రావాలి. అప్పుడే వాడి రేఖ బయట
పడుతుందంటారు పెద్దలు.

పూర్వం పెద్దపులి చెవులపిల్లి ఒక అడవిలో ఇరుగుపొరుగున కాపరం ఉండేది. మాట వరనకి, వాటికి ఇట్లా పేర్లు పెడదాం: పులి దంపతులకు మెకమయ్య, మెకాలమ్మ. కుందేలు దంపతులకు చెవలయ్య, చెవలమ్మాను. వారూవీరూ చాలా అన్యోన్యంగా ఉండేవారు. వాళ్ళ స్నేహం ఇట్లాటిది అని నోటిమాటలతో చెప్పలేము. అంత అరమరా కల్లాకపటము లేకుండా కలిసివుండేవారు.

ఉభయుల ఇళ్లు కూడా పూరివి. ఇక వర్షాకాలం వస్తే చాలా ఇబ్బంది. అందుకని అడవిలోకి పోయి, అవురుగడ్డి తెచ్చుకొని, గుడిసెలు దిట్టంగా వేసుకోవాలి. లేకపోతే వానాకాలం నాలుగునెలలూ ఇబ్బందిపడవలసి వస్తుంది.

అందుచేత, మెకమయ్యగారూ చెవలయ్యగారూ కొన్నాళ్ళపాటు రోజూ అడవికి వెళ్లి, తాము మోసినంత గడ్డి తీసుకురావాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

ఇక ఆ మర్నాటినించి, ఇద్దరూ చీకటితోనే చద్దితిని మధ్యాహ్నం భోజనానికి ఫలహారం వట్టుకుపోయి, ఆ పగలంతా గడ్డికోసి సాయంకాలానికి ఇల్లు చేరుకునేవారు.

మెకమయ్యగారికి 'పులిహొర' అంటే బలే యిష్టం. మరి, చెవలయ్యగారు మెకమయ్యగారికి ప్రాణస్నేహితుడేగా? ఆయనకు విడి యిష్టమో, ఈయనకూ అదే ఇష్టమన్న మాట. మెకమయ్యగారికి భార్య పులిహొర ఫలహారం తయారుచేసి యిస్తే, చెవలయ్యగారికి ఆయన భార్యకూడా పులిహొరే తయారుచేసి ఇచ్చింది!

ఏవళ్ళ మూట వాళ్ళు చేతవట్టుకుని, పొడుగాంటి పిడివుండే కొడవళ్లు ఇద్దరూ చెరొకటి భుజానవేసుకుని, మంచి శకునం చూసుకుని పనికి పోయారు. జట్టుగా వెళ్లిన నేస్తు లిద్దరూ గడ్డికోసి, వెంటితో కట్టి, పీపున వేసుకుని సాయంత్రానికి చక్కా ఇంటికి వచ్చేశారు.

గొబ్బూరి వెంకటానంద రాఘవరావు

ఇట్లా రెండు మూడు రోజులు బాగానే గడిచినై. కాని, కాలం ఒక్కలాగ వెళ్ళడంటారుకదా, పెద్దవాళ్లు! ఆ మూట అక్షిరాల్లా నిజమయింది ఇప్పుడు.

ఒక రోజున పులిదంపతుల మధ్యని ఏదో చిన్న పేచీవచ్చింది. అది చిలికి చిలికి గాలివానైంది. మెకాలమ్మవారికి మొగుడు మీద గొంతువరకు కోపం వచ్చేసింది. 'నీ గడ్డి నీకు పెట్టి, నీ రోగం చప్పుగా కుదురుస్తానుండు' అని అవిడ పంతం కట్టింది. అమ్మో! అడది అలిగితే ఇంకే

మన్నా వుందా? మగవాడు వాడిగడ్డి వాడు కరచక ఏమిచేస్తాడూ?

కోపంతో కుమిలిపోతున్న మెకాలమ్మ గారు మర్నాడు ఏంజేసిందో తెలుసా?— పులిహొర లేదు, గిలిహొర లేదు. ఫలహారపు మూటనిండా గడ్డి గాదం కూరి, పైకి కనపడకుండా గట్టిగా కట్టి మహా భక్తితో భర్తకి అందించింది. ఆ మూట పట్టుకుని మెకాలమ్మగారు ఎంతో వుత్సాహంతో అడవికి వేంచేశారు.

ఎండ మాడుస్తూవుంది. మధ్యాహ్నం రెండురూము లయ్యేసరికి మెకమయ్య గారికి కడుపుతో ఎలికెలు గంతులు వెయ్యటం ప్రారంభించినై. పాపం ఫలహారం తిందామని మూట తెచ్చుకుని చెట్టుక్రింద కూర్చున్నాడు. తీరా అది విప్పి చూచుకుంటే యేముందీ? అంతా 'గడ్డి'. మరి ఏమిచేస్తాడు ఇప్పుడు? ఆకలి దహించుకుపోతూవుండే: ఇక యిది కాదు పని అని అటు యిటు చూసి, ఎదట వున్న చెవలయ్యగారి ఫలహారపు మూట తీసి, మెల్లిగా, లోట్టలు వేసుకుంటూ, అందులో వున్న పులిహొర కాస్తా కాజేశాడు.

చందమామ

ఇక చెవలయ్య కనుక్కూడా ఈ దొంగ తనం? అందుకని మెకమయ్య మళ్ళీ జాగ్రత్తగా తన మూటలో గడ్డి వాడి మూటలో పెట్టి కట్టి తనకు ఏమీ తెలియనట్టు తప్పు కున్నాడు.

ఇంతలో—అలసిపోయిన చెవలయ్య గారు ఆవురావురుమంటూ ఫలహారం తిండామని వచ్చారు. మూట విప్పారు గబ గబాలాడుతూ ఆత్రంగా, విముందిగనకా, అందులో?..

ఈసూరుమంటూ పోయి, ఆ దగ్గరే వున్న చెలమలో ఇన్ని చల్లటినీళ్లు తాగి దప్ప తీర్చుకున్నాడు. కానైతే, ఈ దొంగపని చేసిందిఎవరు?—ఈ ప్రశ్నతో చెవలయ్యగారి మనస్సు ఉడికిపోతూంది.

సాయంకాలానికి పని ముగించుకొని, ఈక్రోషంతో ఉరకలు వేసుకుంటూ కొంప చేరుకున్నారు చెవలయ్యగారు. రాగానే భార్యని పిలిచి, “ఏమే, చెవలపెల్లీ! నీ కిదేం పాడుబుద్ధి? ఫలహారపు మూటలో గడ్డికట్టి ఇస్తావా? నాతో నీకు వేళాకోళమా? చూస్తూ, నిన్ను డొక్క చీల్చి డోలు కడతాను...” అంటూ ఇంటికప్పు ఎగిరిపోయ్యేటట్టు ఉరి నూడు, వళ్లు కొరుకుతూ.

“అయ్యో దేవుడా! నేనేపాపమూ ఎరగ నండీ. కమ్మటి పులిచూర చేసి కడితే, గడ్డి కట్టా నంటారేమిటి? ఎక్కడన్నా వుండా ఇంత విడ్డూరం!” అని గోలెత్తింది, ఆ అమాయికపు యిల్లాలు చెవలమ్మగారు.

సరే, ఆనాటికి సద్దు అణిగింది. ఆలు మగలు నమాధానపడి, హాయిగా నిద్ర పోయారు.

మళ్ళీ ఆ మర్నాడూ ఇదే తంతు జరిగింది. మెకమయ్యభార్య భర్త తెగులు కుదర్చటానికని సంచిలో ఇవాళ కూడా గడ్డే కూరి ఇచ్చింది. భార్యను మంద

లింఛుకోపటం చేతకాని మెకమయ్య వీం చేస్తాడా? లోకుపగా వుండే చెవలయ్యని మోసం చేయసాగాడు.. ఇది గ్రహించక చెవలయ్య ఇంటికి పోయి భార్యమీద మళ్ళీ మండిపడ్డాడు, ఆ మె ను చంపుతానని కూచున్నాడు,

అమాయకురాలైన చెవలమ్మ దేవుడి సాక్షిగా వెట్టేసుకుని, భర్తతో చివరకు ఒకమాట చెప్పింది: "చూడండి! మీ మాటలో ఫలహారం తినేసి ఎవడో దొంగ రోజు గడ్డి కూరుతున్నాడు. మధ్యాహ్నం

పన్నెండుగంట లప్పుడు పొంచివుండి, అ దొంగ ఎవరో కనిపెట్టండి. కనిపెట్టి మెత్తగా తన్నండి. అంతేకాని, ఉత్తపుజ్ఞానికి సన్ను ఆసుమానించి శిక్షిస్తానంటే నేనేం చేయ గలను?" అని యేడ్చి మొత్తుకున్నది.

అవును, ఇది నిజమే కావచ్చని తోచింది చెవలయ్యగారికి, మర్నాడు చె వ ల య్య అడివికి వెళ్లేటప్పుడు భార్య ఫ ల హా ర పు మూట విప్పి చూపి మరీ చేతికిచ్చింది.

ఈ రోజున చెవలయ్య దృష్టిఅంతా ఫల హారపు మూటమీదనే వుం ది కాని, పని మీద లేదు. ఎట్లాఅయినా దొంగని పట్టితీరా లని అతని పట్టుదల. మామూలుగానే తన మూట అనవాలుగా దాచుకొని, గడ్డికోత ఆరంభించాడు. ఒక్క గంటసేపు తరవాత వచ్చి అవురు దుబ్బులచాటున దాక్కున్నాడు.

కాసేపటికి మధ్యాహ్నమయింది. మెక మయ్యగారువచ్చి, మెల్లిమెల్లిగా చెవలయ్య మూటకి తలపడ్డాడు. మెకమయ్యచేసే చేష్ట లన్నీ కళ్లారాచూశాడు చెవలయ్య, అవురు దుబ్బు చాటున పొంచివుండి. "ఆరి నీ దుంపతెగా, నువ్వేనా యింత గమ్మత్తూ

చేస్తూంట! నిష్కారణంగా నా యిల్లాలు
మీద నేను ఆ ను మా న వ డ్డాను. సరే,
కానీ!!” అని మనస్సులో కోపగించు
కొన్నాడు. మెకమయ్యమానాన మెక
మయ్య రోజులాగే పులిహొర తినేసి
చల్లగా వెళ్లిపోయాడు. చెవలయ్య మాత్రం
తొందరపడలేదు. ఆ రోజున కూడా ఇన్ని
నీళ్లు తాగి పాట్ల నింపుకొన్నాడు.

సాయంత్రం స్నేహితు లిద్దరూ కలుసు
కున్నారు. ఇవాళ చెవలయ్య మామూలు
కంటే ఎక్కువ గడ్డికోసి, సిద్ధం చేశాడు.

ఇక ఇద్దరూ ఇంటిముఖం పట్టివున్నారు.

ఇంతలో మెకమయ్య అడిగాడు: “ఏం
చెవలయ్యా! ఇవాళ అట్లాగున్నావేం?” అని.

“ఏం చెప్పేది బాబూ! చలీ జ్వరం
ఎగేనుకు వచ్చింది. ఇవాళ ఎలా కొంప
చేరుకుంటానా అని బెంగపట్టుకుంది”
అంటూ జవాబు చెప్పాడు చెవలయ్య.

మెకమయ్యకు కనికరంవేసింది. “పోనీ
చెవలయ్యా! నీ గడ్డిమోపు నా వీపుమీద
వేసి కట్టి దానిపైన నీవుకూర్చో, నాగడ్డివేరే
ఆనవాలుగా పెట్టు, నేను నిన్ను ఇంటికి
చేరుస్తాను” అని సలహా చెప్పాడు.

“ఓహో, మెకమయ్యా! నీ ఉపకార
బుద్ధి ఏమని చెప్పను? నిజంగా నువ్వు
అపద్బాంధవుడివి. అన్నవయినా తమ్ముడి
వైనా నాకు నువ్వేను,” అని అనేక విధా
లుగా కృతజ్ఞత తెలుపుతూ—చెవలయ్య
మూలుగుతూనే, పులి వీపుమీద ముందు
పులికోసిన గడ్డి పరిచాడు. అమీద తను
కోసిన రెండురోజుల గడ్డి పరిచి, పక్కల్ని
పైనా దగ్గిరదగ్గిరగా వెంటువేసి మెక
మయ్య వళ్లంతా కట్టేసి, దానిమీద
చెవలయ్య ఎక్కి కూర్చున్నాడు, మహా
రాజులాగ.

మెకమయ్య మెల్లిగా ఆడుగులు వేసు కుంటూ ఊరి పాలిమేర సమీపించాడు. అక్కడనే శ్మశానం. ఆ శ్మశానంలో ఒక శవం తగలడుతూవుంది. చెవలయ్య మెకమయ్యకు తెలియకుండా దిగి అందు లోంచి ఒక చిన్న కాలేకాలే కట్టిపుల్ల తీసు కొచ్చి మెకమయ్య వీపు మీది గడ్డికి ముట్టించాడు. గడ్డివెంటి అంటుకుని, మెకమయ్య వళ్ళంతా తెగకాలింది.

మెకమయ్య శరీరం కాలిపోతూవుంటే, చెవలయ్య బుద్ధి చెప్పాడు: "వోయ్ మెకమయ్యగారూ! మరెన్నడూ ఇతరుల మూటలో ఫలహారం కాజేసి గడ్డి దూర్చకండే?" — ఇట్లా చెబుతూ, చెంగున దాటేశాడు చెవలయ్య.

అసలంతకీ, ముఖ్యమయిన సంగతి మీకు చెప్పటమే మరిచా. మొదట్లో పులికి చారలూ మచ్చలూ లేనేలేవుట!

ఇదుగో, - అది ఇట్లాటి దొంగవని చేసేటప్పటికీ, కుందేలు దానికి పరాభవం చేసి బుద్ధిచెప్పడం జరిగింది. వెంటి అంటుకున్న దిక్కునల్లా ఆడ్డుగాను నిలువుగాను కాలి పోయి, మన మెకమయ్యగారికి నల్లటి చారలూ మచ్చలూ ఏర్పడ్డాయి. 'తాత చేసిన పాపం తరతరాలా పోదు' అన్నట్టుగా, ఈపాపం మన ఒక్క మెకమయ్యగారితో పోలేదు. పులిజాతి కంతకీ ఈ నల్లటి చారలూ మచ్చలూ శాశ్వతంగా అచ్చుపడి పోయినాయి.

ఈ నల్లటి మచ్చలు పులిజాతికి మాయని మచ్చలుగా నిలిచివున్నాయి. ఈ మచ్చలే లేకుండావుంటే, పులిజాతి చక్కా పచ్చటి శరీరచ్ఛాయతో ఎంత అందంగా వుండేది!!

అందుకనే—మనిషేకానీ జంతువేగానీ జీవితంలో మచ్చ రాకుండానే చూచుకోవాలె. వచ్చిందా అంటేమటుకీ, మాపు చేయటం మనవల్ల కాదు.

అనగనగా ఒక అడవిలో ఒక పావురం. ఆ పావురానికి ఒక నక్కకి మంచి స్నేహం. అయితే నక్క జిత్తులమారిది, పావురం వెర్రిబాగుల్నిన్ని.

ఒకనాడు నక్క, పావురాన్ని దగ్గిరికి పిలిచి అన్నదికదా—“నేస్తం నేస్తం, ఒక సంగతి చెప్తా విను: ఎవరయితే నన్ను బాగా నవ్విస్తారో, ఎవరయితే బాగా ఏడి పిస్తారో, ఎవరైతే నా కు కడుపునిండా భోజనం తెచ్చిపెడతారో, వాళ్లే నాకు నిజ మయిన స్నేహితులు. నువు ఈ పనులు చేయ గ లి గి తే నే నాకు నిజమయిన స్నేహితురాలివి, లేకుంటే కాదు” అని చెప్పింది.

“ఒకే, ఇదేపాటి పని. చూపిస్తానుకదా నా తెలివితేటలు” అని సమ్మతించింది పావురం.

పావురం పైన ఎగురుతూ, నక్క భూమిమీద నడుస్తూ, సాగిపోతున్నాయి.

ఆ దారిని ఇద్దరు బొటసారులు వెళ్తున్నారు: ముందు పోతున్నవాడి మూట మీద మెల్లిగా వాలింది పావురం.

‘బలే బాగా వున్నదిరా ఈ పావురం పెంచుకోటానికి’ అని చెప్పి రెండవ బొట సారి, పావురాన్ని పట్టడంకోసం చేతికర్ర విసిరాడు. అది వెళ్లి సరాసరి—మొదటి వాడి కాలికి తగిలింది. ఇంకేం, ఇద్దరి మధ్యనీ జగడం పడింది. ఇదంతా వినో దంగా చూసి నక్క పొట్ట చెక్కలయ్యేట్టు నవ్వింది.

పావురం వచ్చి, “ఏం నేస్తం, ఎట్లా వుంది?” అని అడిగింది.

“చాలా బాగున్న”దని అంటూ సంతోషాన్ని తెలిపింది నక్క.

మరికొంచెం ముందుకి పొగిపోయినవి
నక్క, పావురమున్ను.

అక్కడ రెండు వేటకుక్కలు కని
పించాయి. పావురం వెళ్లి, వాటిమీద వాలి,
చురచురా పొడిచి వుసికొల్పింది. తను
పోయి చెట్టుమీద కూర్చుండే. కోపంతో
వున్న ఆ వేటకుక్కలు నక్క కంటబడ
గానే దాన్ని పట్టి పల్లార్చి నానా హింసలూ
పెట్టినయి. బాధకి తట్టుకోలేక, నక్క
యేడిచి రాగాలెట్టింది.

పావురం దిగివచ్చింది. "ఏం నేస్తం,
ఎట్లా వుంది?" అని పలకరించింది.

"ఏం చెప్పమంటావు, కుక్కలు నన్ను
చంపి వదిలినయి. ఇట్లా విడుస్తున్నా"
నన్నది.

మళ్ళీ మామూలుగా వెళుతున్నాయి
నక్క పావురమున్ను.

ఒక పల్లెపిల్ల తట్టలో భోజనంపెట్టి
పొలంలోకి పట్టుకువెళుతూంది. పావురం
దానిమీద వాలి బుట్ట తిరగదోసింది.
ఇంతలో నక్క అగవడేసరికి, తట్ట
అక్కడే వదిలేసి, ఆ అమ్మాయి హడిలి
పొరిపోయింది. నక్క హాయిగా కడుపు
నిండా భోజనంచేసింది.

పావురం వచ్చి, "ఏం నేస్తం, ఎట్లా
వుంది?" అని అడిగింది.

"చాలా బాగా వుంది. నేస్తమంటే
నువ్వే నిజమయిన నేస్తానివి" అంటూ
అనేక విధాలుగా పావురాన్ని నక్క
పొగడటం ప్రారంభించింది.

అప్పటినించీ ఆ రెండూ నిజమయిన
నేస్తాలుగా ఉండిపోయినయి.

అనగాననగా ఒక అడవి. ఆ అడవిలో ఏడుగురు దొంగలుండేవారు. ఒక రోజున వాళ్లు దొంగతనానికి బయల్దేరిపస్తూండగా పంచాంగశాస్త్ర ఎదురుపడ్డాడు. నున్నటి బోడిగుండు, గుండుమీద పంచాయముచ్చికంత పిలక, చెంటినిండా విభూతిరేఖలు: చంకని వినినికర్ర, చేతులో పంచాంగం. ఇదీ శాస్త్రుల్లు వేషం.

శాస్త్రవేషంచూసి దొంగలు నవ్వారు. వాళ్లని ఎగాదిగా చూసి, వాళ్లు ఫలానావారు కదా అని శాస్త్ర తెలుసుకున్నాడు. ఆయన ఇప్పుడు దొంగలచేతుల్లో చిక్కుకున్నాడు. వాళ్లు పిలక ఊడగొట్టి చేతులో చెంబూ, బుజంమీది అంగవస్త్రం లాక్కున్నా తను చేసేది ఏమీలేదు.

ఇటువంటి సమయంలో శాస్త్రానికి మంచి ఉపాయం తట్టింది. దొంగల్ని దగ్గిరికి పిలిచి "వోయి అబ్బాయిలూ! ఇలా, వేళా పాళా లేకుండా మీ యిష్టం వచ్చినప్పుడల్లా దొంగతనానికి బయల్దేరితే లాభంలేదు. నేను

పంచాంగంచూసి, మంచి ముహూర్తం పెట్టుతూవుంటాను. నేను చెప్పినట్టుగా చేశారంటే, మీరు పట్టుపడరు. పైగా కోరినంత ధనం దొరుకుతుంది. మీరు హాయిగా కాలక్షేపం చెయ్యొచ్చు" అని వాళ్ళకి సలహా ఇచ్చాడు.

ఈ మాటలు వినంగానే వాళ్లకి వాళ్లు పరవకమైపోయింది. "అంతకంటేనా బాబయ్యా! మీరు చెప్పినట్టే నడుచుకుంటాం. తప్పకుండా పంచాంగం చూసి లగ్నంపెట్టండి" అన్నారు అందరూ.

అనాటినించి పంచాంగశాస్త్ర ముహూర్తం పెట్టుతూ ఉండేవాడు. ఆ ప్రకారమే దొంగలు కన్నాలువేస్తూ, చాలా ధనం సంపాదించుకుంటున్నారు. వాళ్లు తమకు ధోరికిన ధనంలోనించి పంచాంగశాస్త్రానికి వదేసేవరాలు గురుకట్నం ఇస్తూవుండటం కూడా మామూలయింది. కట్నం ఇవ్వటమే గాకుండా, దొంగలు ఆయన్ని ఎక్కువగా గౌరవిస్తున్నారు.

అబ్బాయిగారికి వైభవంగా పెళ్లి జరిపించండి,” అని దొంగలు చెప్పారు.

వెంటనే శాస్త్రి వంచాంగం చూసి, చిరు నవ్వుతో: “రేపు ఏకాదశి తిథి బాగా వుంది. ఈ తడవ ఉత్తరదిశకు వెళ్లితే మంచి లాభం కలుగుతుంది. తప్పకుండా బయల్దేరండి. నేనూ మీతో వస్తా”నన్నాడు, వాళ్ళతో.

“మీకు ఎందుకొచ్చిన పాట్లు బాబూ! మీరు రావద్దు. మీక్కావలసిన ధనం యావత్తూ చేతులుకట్టుకు పట్టుకొచ్చి మీ పాదాలముందు పెడతాము” అని అనేక విధాల బతిమలాడారు దొంగలు. ఆ

మాటలు ఎంతమాత్రం వినక, శాస్త్రుల్లు కూడా వాళ్ల వెంట ప్రయాణమయ్యాడు.

సరే, అనుకొన్నప్రకారం ముర్నాడు రాత్రి వెన్నెట్లో, శాస్త్రితోసహా ఎనిమిదిమంది ఉత్తరదిశకు బయల్దేరారు. ఒక వూరు చేరుకుని, ఆ గ్రామంలో ధనవంతుడైనటువంటి రంగయ్యగారింట చొరబడ్డారు.

ఆవేళ ఏకాదశి. రంగయ్యగారింట్లో అందరూ ఉపవాసమున్నారు. ముర్నాడు ద్వాదశి పాఠాన్ని జ. తెల్లవారుజామునే పంటలుచేయటానికని కూరబా అప్పీ తరిగేసి, పప్పులూ వుప్పులూ సిద్ధం చేసుకుని

కొన్నాళ్ళయ్యేసరికి, వంచాంగశాస్త్రికి దుర్బుద్ధి పుట్టింది—‘మనకి వాళ్లిచ్చేకట్టుం ఏమూల కొస్తుంది? ఇంతకంటే మనం వాళ్లతో చేరిపోయి వాటా పుచ్చుకొన్నట్లయితే ఎక్కువ వెస్తుంది, కొద్దిరోజుల సంపాదనతో చక్కగా కొడుకుపెళ్లి చేసుకోవచ్చు’ అని అనుకున్నాడు. ఈ వుద్దేశం దొంగలకు చెప్పి, ‘నేనూ మీతో వస్తాను, నన్ను కలుపుకొని వాటాఇవ్వండి’ అని కోరాడు.

“ఎంతమాట అన్నారు బాబయ్యా! మీరీ కష్టాలు పడలేరు. కావాలంటే ఒక వెయ్యి వరహాలు తెచ్చి యిచ్చుకొంటాము.

చందమామ

పండుకున్నారు. దొంగలు ఇల్లంతా గాలించి పదివేలు విలువ చేసే వస్తువాహనాలు, బోలెడంత రొక్కలంకించుకున్నారు.

ఇంకా యేమైనా దొరుకుతుందేమో నని పంటంటివద్దకు వచ్చారు. తీరాచూస్తే పంటంటిలో మన పంచాంగశాస్త్రి మడికట్టుకుని, పంటచేస్తున్నాడు. వాళ్ళను చూడగానే “మడి తగలడిపోతుంది. లోపలికి రావద్దరా” అని వాళ్ళకి సంజ్ఞ చేసాడు.

“అయ్యో బాబో! మన మింక ఇక్కడ ఉండకూడదు. చాలా ప్రమాదం. పోదాం రావయ్యా” అని దొంగలు బతిమాలారు.

“అదేమిటల్లా తొందరపడతారు! చిటికలో పంటయి పోతుంది. భోంచేసి పోదాం, వుండండి” అని అంటూ మనశాస్త్రి విస్తరాకులు వైతకబోయినాడు.

సావిట్లోకి పోయేసరికి, దేవుడిమందిరం కంటబడింది. ‘ఇంతాచేసి, దేవుడికి నివేదన చెయకుండా భోజనమేమిటి? పాపం కూడా చుట్టుకొంటుంది’ అనుకున్నాడు శాస్త్రి. యథావిధిగా దేవతార్చన ప్రారంభించి, గణ గణ గంట మోగించేసరికి,

ఒక్కమాటు ఇంట్లోవాళ్ళందరూ గభీమని లేచారు.

అందరినీ పంచాంగశాస్త్రి కంగారుతో చూస్తున్నాడు. ‘నువ్వెవరవు’ అని రంగయ్యగారు అడిగేసరికి, తను వచ్చిన సందర్భం యావత్తూ పూస గుచ్చినట్టు చెప్పేశాడు శాస్త్రి. “వోయి, పిచ్చిబ్రాహ్మణా! ఎంతపని చేశావు?” అని రంగయ్యగారు శాస్త్రిని బాలిదలచి, పది వరహాలిచ్చి పంపాడు. పారి పోవటానికి వీలేక, దొంగలు పట్టువడి పోయారు. వాళ్ళని జైల్లో వేశారు. దాంతో మన పంచాంగశాస్త్రికి దొంగలకి జట్టు విడిపోయింది.

ఒక రాజుకి ముగ్గురు కొడుకులు. వాళ్లు ముగ్గురూ సమస్త విద్యలూ చక్కగా నేర్చుకున్నారు. అన్ని విద్యల్లోనూ ముగ్గురన్నదమ్ములూ సరిసమానంగానే ప్రజ్ఞ సంపాదించారు. ముగ్గురు కొడుకులమీదా రాజు ఒకేమోస్తరు గా ప్రేమ, అభిమానమూ చూపుతుండేవాడు.

రానురాను, రాజుకి ముసలితనం వచ్చేస్తున్నది. కొడుకుల్లో ఎవళ్ళకో ఒకళ్ళకి తన రాజ్యం వప్పగించేసెయ్యాలి. అయితే— ఆయనకి ముగ్గురూ సమానమే. అందులో ఎవరికి వప్పగించటం?—ఈ ప్రశ్నకి ఆయనకు జవాబు తోచలేదు.

చాలాదూరం ఆలోచించాడు రాజు. కొడుకులు ముగ్గురినీ దగ్గిరికి పిలిచి: 'నాయనలూ, చూడండి; నాకు వృద్ధాప్యం వచ్చేస్తున్నది. ఏశ్రాంతి తీసుకోవాలి కద? అందుకని, మీ ముగ్గురిలో ఎవరు,

ప్రపంచంలోకల్లా విలువయిందీ వింతయి నదీ వస్తువు తీసుకురాగలరో, వాళ్ళకి రాజ్యం వప్పగించటానికి నిశ్చయించు కున్నాను" అని తన మనసులో వృద్ధేశం కొడుకులతో చెప్పాడు.

తండ్రి చెప్పినమాటలు విని కొడుకులు ఉత్సాహపడ్డారు. సరేసంటే సరేనన్నారు. మర్నాడు ముగ్గురూ కావలసినంత ధనమూ, ఒక్కొక్క పంచకళ్యాణ గుర్రమూ తీసుకున్నారు. ఎక్కడ వున్నారే, మూడు నెలల లోపున ముగ్గురూ ఒకానొక జాగాలో కలుసుకోవాలని నిశ్చయం చేసుకుని, తలొక దారి పట్టిపోయారు.

వెళ్లి వెళ్లి పెద్దవాడు భీమకోట అనే వూరు చేరుకున్నాడు. పేదరాసి పెద్దమ్మ యింట్లో బసచేసి, వూళ్లో విశేషా లేమిటో చూచివద్దామని బయల్దేరాడు. వెళుతూ వుండగా దారిలో ఒకడు విచిత్రమయిన

తివాసి అమ్ముతున్నాడు. “అప్పీ! ఈ తివాసిలో వుండే చిత్రమేమిటి? ఇది ఎంత కిస్తావు?” అని అడిగాడు రాజకుమారుడు.

“అయ్యా! దీనిమీద కూర్చుంటే, తల్పుకున్నచోటికి వాయువేగంతో తీసుకుపోతుందండి. వెల వెయ్యి వరహాలిండి” అని చెప్పాడు. వెంటనే వెయ్యివరహాలూ యిచ్చి ఆ తివాసి తీసుకున్నాడు రాజకుమారుడు.

“లోకంలో దీన్నిమించిన వింతవస్తువు మరేమిటి వుంటుంది? మా తండ్రిరాజ్యం నాకే వచ్చేస్తుంది” అని ఉప్పొంగిపోతూ, ఇంటిముఖం పట్టాడు.

కొన్నాళ్లు ప్రయాణించేసి, రెండో రాజకుమారుడు రత్నపురం చేరుకున్నాడు. అన్నలాగానే అతనుకూడా, పూళ్లో వింతలు చూడబోయాడు. దాల్లో ఒకడు చిత్రమైన దుర్భిణీ అద్దం అమ్ముతున్నాడు. అ అద్దంలో—మనస్సున తలుచుకున్నవాళ్లు ఎంత దూరాన వున్నారే—కళ్ళకి కట్టి నట్టు కనిపిస్తారు. ఇంతకు మించిన వింత లోకంలో మరెక్కడ ఉండబోతుందను

కున్నాడు రాజకుమారుడు. రాజ్యం తనకే వస్తుందనే నమ్మకంతో అ అద్దాన్ని రెండు వేల వరహాలకుకొని, రెట్టంపు ఉత్సాహంతో ఇంటిముఖం పట్టాడు.

ఇంక, మూడో రాజకుమారుడు ఎన్నెన్నో అరణ్యాలు నదులు దాటి, సింహపురి అనే మహాపట్టణం చేరుకున్నాడు. భోజనంచేసిం తరవాత ఊళ్లో వింతలు చూచిపడ్డామని షికారు బయల్దేరాడు. దాల్లో ఒకడు ఒక విచిత్రమయిన మామిడిపండు అమ్ము తున్నాడు. అయితే, దాని వెలియిచ్చి కొన

కడసారి వాడున్నా ఇంటి ముఖం పట్టాడు.

రాజకుమారులు ముగ్గురూ, వాళ్లు ఏర్పాటు చేసుకున్న చోటున కలుసుకున్నారు. 'నా వస్తువు గొప్పదంటే నాదే గొప్ప'దని వాళ్లలో వాదన ప్రారంభమయింది.

ఆఖరున రెండవవాడు అన్నాడుకదా: "మనం ఇలా వాదులాడుకోవటం యేమీ బాగులేదు. నాదగ్గర దుర్బిణీ అద్దం ఉండనే వున్నది. అందులో ఒక్కసారి చూచి, నాన్న గారి పరిస్థితి తెలుసుకుందాం" అని. ఈ మాటకి తక్కిన యిద్దరూ తల వూపి, భేష్ అంటే భేష్ అన్నారు. మనసులో తలుచుకొని అద్దంలో చూచారు. కొడుకులు ఎప్పటికీ రాకపోవటంచేత రాజు గారు బెంగ పెట్టుకుని మంచం పట్టినట్టు ఆ అద్దంలో ప్రత్యక్షంగా అగపడింది!

గలిగినవాళ్లెవళ్లూ కనబడటంలేదు. 'ఈ మామిడిపండులో వుండే చిత్రమేమిటి?' అని అనుకున్నాడు రాజకుమారుడు. అది వాడదట. ఎంతకాలమున్నా కుళ్ళదట. దాన్ని వాసనచూస్తే చాలు, ఎటువంటి జబ్బు అయినాసరే, మాయమై చక్కాపోతుందట. వెంటనే మూడువేల వరహాలిచ్చి ఆ మామిడిపండు కొనేసి, 'ఇంత కంటే గొప్ప వింత ప్రపంచంలో మరెక్కడ ఉండబోతుంది గనక? నాకే వస్తుంది నా తండ్రి రాజ్యం' అని సంతోషిస్తూ

క్షణమైనా అలస్యం చేయకుండా, పెద్ద వాడు కొన్నట్టు వంటి తివాసీ యెక్కి ముగ్గురూ కొటలో వాలారు. మూడవవాడు గబగబా తన దగ్గర వున్న మామిడి

పండు తీసి తండ్రికి వాసన చూపించాడు. రాజుగారి జబ్బు చిటికలో నయమైపోయి, ఆయన గభీమని లేచి కూర్చున్నాడు. అందరూ ఆశ్చర్యపడటమే కాదు, ఎంతగానో సంతోషించారు.

ఇక్కడికి బాగానేవుంది. కానైతే, రాజుకి పట్టుకున్న సమస్యమాత్రం అప్పటికి యిప్పటికీ తేలనలేదు. కొడుకులు తీసుకువచ్చిన పస్తువులు దేనిమట్టుకి అదే వింతయినదీ విలవయినదీన్నీ. మూడు పస్తువులూ గొప్పవే, మూడూ చిత్రమయినవే. వాటిల్లో ఇది ఎక్కువ, అది తక్కువ అని పోల్చి చెప్పటానికి వీలే కనపడదు. మూడు పస్తువులూ ఒక్కమారుగా కలిసిరావటం చేతనే రాజు ప్రాణాలు దక్కినాయి. అందులో వీ పక్కటి లేకపోయినా, మాట దక్కకపోను.

అందుకనే రాజుగారికి ఆలోచన తేగటంలేదు. ఇంకా యిప్పటికీ, దర్బారులు చేస్తూనేవున్నారు. సభలో పెద్దపెద్దల్ని సల

హాలు అడుగుతూనేవున్నారు. సమాధానం చెప్పటానికి ఎవళ్ళవల్లా కాకుండావుంది. చివరకు ఏమన్నారో తెలుసా రాజుగారు? — 'బాలవాక్యం బ్రహ్మవాక్యం.' చందమామ చదివే పాపాయిలు రాజ్యం ఎవడికి ఇవ్వమంటే వాడికేనా రాజ్యం ఇవ్వదలుచుకున్నాను—అని చెప్పారు. కనుక, రాజకుమారులు ముగ్గురిలో ఎవరికి రాజ్యం ఇవ్వాలో మీరు నిర్ణయించి, ఇచ్చివెయ్యండి. లేకపోతే వాళ్లు పాపం కొట్టుకుంటారు.

అయినకు ఒక మూరెడుపొడుగు గడ్డం ఉన్నది. అప్పుడు, గడ్డం ఉన్నదికదా అని చెప్పి, అయిన ఋషిశ్వురు డనుకుంటున్నారా? కాదు. అయినక సాయిబు.

అయితే, సాయిబుకి నిండా అరవై ఏళ్లు ఉండటంచేత, తలా గడ్డం కూడా తెల్లగా నెరిసిపోయి, జనపనారని మరిపిస్తున్నాయి.

మన సాయిబుకి తన గడ్డంమీద ఎంతో ప్రేమ. ఆ గడ్డానికి నిగనిగలాడే నల్లటి రంగు వేయటం, నూనె రాయటం, పొగ్గాదువ్వటం. అయినకు ఎంతసేపూ గడ్డం మీదనే మోజుకాని, తలనిగురించి తగినంత శ్రద్ధలేదు. అంచేత, గడ్డంమాత్రం నల్లగా నిగనిగలాడుతూ వుంది. తలమాత్రం తెల్లగానే వుండిపోయింది.

అప్పుట్లో కొంటెకుర్రవాళ్లు కొంతమంది సాయిబుగారి వాలకమంతా కనిపెట్టుతునే వున్నారు. అయన్ని ఎట్లాగయినా ఎగతాళి చేసి, తాటాకులు కడదామని వాళ్ళలో వాళ్లు నిశ్చయించుకున్నారు.

ఒకనాడు వాళ్లు వచ్చి, సాయిబుగారి చుట్టూ మూగారు. ఆ సమయానికి సరిగ్గా అయిన, ఉక్కబొమ్మందికదా అని నెత్తిమీది బొప్పి తీసి కింద ఉంచాడు.

కుర్రవాళ్లు అమట్టున సాయిబుగారిని అడిగారు: “ఏమండి సాయిబుగారూ!— మా కొక సందేహం వచ్చింది. మీ తలయావత్తూ ముగ్గుబుట్టలాగ తయారయింది కదా, మరి గడ్డంమాత్రం అంత నల్లగా వున్నదేమిటి?” అన్నారు.

ఈ ప్రశ్నకి సాయిబుగారు మండిపడతారని ఆ ఆకతాయికుర్రాళ్లు ఉద్దేశం. వాళ్లు అనుకున్నట్టు అయినకు ఎంతమాత్రం కోపం రాలేదు. సాయిబుగారు చిరునవ్వు నవ్వుతూ నిదానంగా యిలా చెప్పాడు:—

“అబ్బాయిలూ! ఇందులో అశ్చర్యం ఏమిటుంది? తలవెంట్రుకలకంటే గడ్డం వెంట్రుకలు ఇరవై సంవత్సరాలు చిన్నవి. అందుకనే అవి నెరిసిపోయినాయి, ఇవి నల్లగా వున్నాయి...” అని.

సాయిబు చెప్పిన యీ సమాధానం విని కుర్రవాళ్లు సిగ్గుపడ్డారు.

ముగ్గులు

పి. పనజాకి, మద్రాసు

జె. అన్నపూర్ణదేవి, ఏలూరు

చందమామ పజిల్

(భాషాభివృద్ధికి)

ఆదారములు

అడ్డము :

1. నీటిమీద ప్రయాణం 9. నివసించే చోటు
2. నీటిలోనూ, నేటిమీద 11. అడవి
3. నీటిలోనూ, నేటిమీద 12. క్రాగుట
4. బతుకగలదు 14. సంకేతము
5. మనుష్యులు 16. ఒక తిప్ప
7. తగ్గిపోవుట 17. చెవవంతువు
18. దూషణ

నిలువు :

2. అడవి 10. ఒక కొండజాతి
3. నీటిలో పుట్టే పువ్వు 11. అడవి
4. ఒక పెద్ద సంఖ్య 12. నాలుగో వంతు
6. వానరము 13. సంకేతము
8. ఒక నది 14. సంకేతము
15. దండయాత్ర

వికప్పుడు అక్కరుఫాదుషా ఇట్లా అజ్ఞాపించాడు: "వీరబల్! మేలుమరిచే జంతువునీ, మేలు మరపని జంతువునీ—ఈ రెండింటినీ తీసుకువచ్చి రేవటిరోజున మాయాదట పెట్టాలి" అంటూ.

ఎంత ఆలోచించినా వీరబల్ కు ఏం పాలుపోయిందికాదు. ఫాదుషా ఉగ్రుడైనాడు. "రేపు సాయంత్రంపరకు గడు విస్త్రున్నాము. మంచెప్పిన రెండు జంతువుల్నీ ఎదట పెడితే సరేసరి, లేని పక్షమందు తలకొట్టి కొటగుమ్మానికి వేలాడదీయిస్తా"మని ప్రకటించాడు.

ఈ ప్రకటన విని, దర్బారులో యావన్మందీ వణికిపోయారన్నమాట. ఏమంటే, ఫాదుషా అంత తీవ్రంగా చెప్పినాడాయరి. వీరబలుడి శత్రువర్గమంతా 'భేష్—వీరబలుడు ఈమారు సమాధానం చెప్పుకోవడం వట్టిమాట. తప్పకుండా, తలకొట్టవేయటమే జరుగుతుంది. మనకి పీడ వదులుంది' అని చెప్పి భుజాలు ఎగరవేశారు. ఏం జరగబోతుందో భగవంతుడా

అనుకుంటూ సభలో అందరూ కలవరపడుతున్నారు. ఈ స్థితిలో దర్బారు చాలించారు. ఎవళ్ళ ఇళ్లకు వాళ్లు వెళ్లారు.

వీరబలుడు ఇల్లు చేరుకున్నాడన్నమాటేగాని, నిజానికి మతిలేదు, మోహం వేలవేశాడు. తండ్రి విచారంగా ఉండటం కనిపెట్టింది వీరబలుడి కూతురు. వీరబలుడి కూతురంటే సామాన్యురాలుకాదు. బుద్ధిబలంలో తండ్రిని మించిన తనయ. ఇహ దావరికే మెందుకూ? తన మనసులో వట్టుకున్న బెంగకు కారణం వెల్లడించేశాడు వీరబలుడు.

"నాన్నారూ! ఈపాటిదానికేనా ఇంత బెంగ? మీరేమీ దిగులుపడకండి. రేపు పొద్దుటికల్లా బవాబు చెప్పే పూచీ నాది. హాయిగా వుండండి మీరు," అని వీరబలుడు కూతురు ధైర్యం చెప్పింది.

కూతురి చాతుర్యం వీరబలుడికి తెలుసు. ఇదివరకు ఎన్నోసార్లు ఇటువంటి గండాలు తప్పించింది. అందుకోసం, ఆమె ధైర్యం చెప్పగానే అతడికి ఎక్కడి బెంగ అక్కడనే వదిలిపోయింది.

మర్నాడు వీరబల్ దర్బారుకు హాజరు కావాలి. కూతురు ఉపాయం చెప్పింది - తనతోకూడా అల్లాడినీ ఒక కుక్కనూ వెంటబెట్టుకు వెళ్ళమని. అల్లాగే చేశాడు వీరబలుడు.

వీరబల్ దర్బారుకుపోగానే అందరూ గొల్లుమని నవ్వారు ఎగతాళిగా. ఆ కుక్క వేషమూ చూచి, వీరబలుడికి విమాత్రమో మతి చలించిందనుకున్నారు వాళ్ళు.

అతి వినయంగా వంగి వీరబలుడు నలామే చేశాడు ఫాదుషాకు.

"ఇవిగో దేవరా, తాము కోరిన రెండు జంతువులూ!" అని విన్నవించాడు వీరబలుడు.

"ప్రభువులనే పరిహాసం చేస్తున్నావు బోయీ వీరబల్!" అని గద్దించాడు ఫాదుషా.

"ఎంతమాత్రమూ పరిహాసం కాదు ప్రభూ! నేను మనవిచేసుకునే రెండు ముక్కలు అలకించాలి ప్రభువులు: తాము కోరిన రెండు జంతువుల్లోనూ ఇదుగో, మా

అల్లాడుగా రొతరు. ఈయనకి కనకాభిషేకం చేయించినా, తప్పి అనేది లేదు. ఎప్పటి మేలు అప్పుడే పరగడుపు! ఇక- కృతజ్ఞత అనే సుగుణం ఈ కునకంలో మూర్తిభవించివున్నది. పిదుగులు పడుతున్నా సరే, ప్రాణం పోతున్నాసరే లెక్క చేయక యజమాని అండనే వుంటుంది" అని జవాబు చెప్పాడు వీరబలుడు.

"మేలు మరిచే జంతువులు మన ఆస్థానంలో ఉండటం నా కిష్టంలేదు. కనుక, మీ అల్లాడిగారిని తల తీయించివేస్తాము" అని వీరబలుడితో అన్నాడు ఫాదుషా.

తడుముకోకుండా తక్షణమే చెప్పాడు వీరబలుడు: "మహాప్రభూ! చాలా భాగున్నది విలినవారి ఆజ్ఞ! అయితే, మనమూ ఒక యింటి అల్లుళ్ళమేనన్న సంగతి మరిచారేమో ప్రభువులు. తమ ఆజ్ఞ, మన ఉభయులకూ వర్తిస్తుంది..."

ఈ జవాబుకి ఫాదుషా సిగ్గుపడి, వీరబలుడికి కో కొల్లలుగా బహుమానా రిచ్చి సత్కరించాడు.

జోలపాటలు

[సంపాదక : దీపి బానుమతిదేవి]

కలువరేకులతల్లి కన్నుల్లుచూచి
కలికిచందమామ కాసరాదాయె
మరునాడు అమ్మాయి మాటల్లు చూచి
మాణిక్యములతోను పాడిచెమాయ్యండు

అమ్మాయి నెవ్వరే కొట్టిన్నవారు
కొట్టి కొబ్బరిబెల్లం చేతికిచ్చారు
పమిడిగలుసులతోటి వెండిపుయ్యాల
పరలక్కి పూపవే పుయ్యాల తొట్టె.

గాజుల్లసెట్టి ఓ కనకాలసెట్టి
తేవేయి అమ్మాయికి తేనె గాజుల్లు.
తేనెగాజులసెట్టి రతనాలసెట్టి
దావేయి మావాడ రతనాలతోను.

కస్తూరి బొప్పెట్టి కంచపట్టుచీర గట్టి
అటుకులు పడిగట్టి అడిరమ్మందు.
అడబోయిన చోట మాడ దొరికింది
మాడకును చేయింతు మద్దికాయల్లు.

రాలేద మాబాల మిముగూడి యాడ?
మాబాల నెండైన కంటిరా మీరు?
అమ్మ! మీబాలకు ఆనవాలేమి?
అడిగితే యెవరైన చెప్పనేలేదా?

జడజడా రత్నాలు జడరావిరేకు
పాపట పన్నీరు నెసట కస్తూరి
మెడనిండ ముత్యాల హారాలతోడ
కలువరేకులతల్లి కనుపించలేద ?

పాపాయి

[రచన : 'ప్రయాగ']

పాపాయి మా యింట వెలసినాడమ్మ
వెలిసి యింటను వెలుగునింపినాడమ్మ
నింపి భాగ్యాలు వండించినాడమ్మ
పండించి నరకంబు బాపినాడమ్మ.

★

పాత్రిళ్లపాపాయి పలుకరించాడు
పందిట్లో మా ఆపు 'అంబా' యటంది
పైడిగిన్నెలో పాలు పోసి తేరమ్మ
పైనుండి బాబిల్లి పాంచి చూస్తోంది.

★

వాగీసుడే విద్య చెప్పిపోతాడు
నారదుండే పాట నేర్పిపోతాడు
తారలుండేదాక ధరణి వర్తిల్లి
తెలుగుతల్లికి రుణము తీర్చుకుంటాడు.

ప జి లు కు జి వా లు

పాపలూ !

వీడు ఒక దొంగపిల్లవాడు. పూర్ణో ఉన్న మూడు ఇళ్ళలోనూ దొంగ
తనం చేయాలని వాడి పుద్దేశం. కానైతే, ఒక్క యింట్లో మాత్రమే
వాడు ప్రవేశింపగలడు. తక్కిన రెండు ఇళ్ళలోకి పోవటానికే సాధ్యం
కాదు. వాడు ప్రవేశించటానికి వీలయిన యిల్లు యేదో కనుక్కోండి.

16-వ పేజీలోని చిక్కు బొమ్మలకి జవాబు :

3, 4 నెంబర్లుగల పిల్లులు రెండు తేడాగా ఉన్నయ్.

యువ ప్రచురణలు

మా ప్రచురణలు అన్ని హిస్టోరికల్ యాంక్షర్స్ స్టాబుల్ నూ రెడ్యుకుతవి. లేదా మాకు ప్రాయం. ఒకేసారిగా 6-0-0 వ్యవస్థలు కల్పించినవారికి పాస్టర్ అర్హులు మేమే తరించెదము.

శరత్ బాబు రచనలు

వాగ్దత్త	[నవం]	1	12
కుభజ	..	1	8
దేవదాసు	..	1	8
చర్చియులు	..	1	8
నవవిధాన్	..	1	0
చంద్రనాథ	..	1	0
వరిజీత	..	0	12
బిర్రీడి	..	0	12
వర్ణన	..	0	12
హేమాంగిని	..	0	12
విష్కృతి	..	0	12
మావారు	..	0	12
కాకినాడ	..	0	12
మహాబలి	[కథలు]	0	12
నారీమాధ్య	[వ్యాసం]	0	12

డి.బెక్టిపు నవలలు

కథవటిమాట	[రాధాకృష్ణ]	0	12
మాయమైన మణిపాఠం	..	0	12
తప్పిపోయిన పెళ్లిమామయ	..	0	12
తగినకాన్సి	..	0	12
పారిపోయిన యువత్తెడి	..	0	12
దివాలా ఎక్స్‌జిట్	..	0	12
అంతులేని ఆక	..	0	12

చక్రపాణి అనువాదాలు

నారీద్వీపి [మైక్రా]	అనువాదం కథలు	1	8
వరాణసి	..	0	12
ఉదరనిమిత్తం [నాటకం]	..	1	0
వల్లభపురం చిట్టడమిల్ [రాధాబాధం]	..	0	12
హానుమంతుని స్వస్థం [వరకురాం]	..	0	12
మెట్టవేదాంతం [నవహార]	..	1	0
బెంగళీకథలు [మహావైభావ కథలు]	..	0	12
చక్రపాణి [అమృతమ కథలు]	..	0	12
పాంచలవ్యం [రాజకీయ కథలు]	..	0	12
చిరైక్తిపు [నాటకం]	..	0	12
అంతులేని [వరకురాం కథలు]	..	1	0
సంది	[యశోద్ర మోహనసింహ]	1	12

కుటుంబరావు రచనలు

నిలవనీడు [అమృతమ కథలు]	1	8
మోండినాడు	1	0
కాలభైరవుడు	0	12
వరప్రసాదం	0	12
కవిరాజు [గర్భితలు]	0	12
కులశేఖరి మనిషి [నవల]	0	12
అరుణాదయం	1	0
మాడిపేర్లు	0	12
పీకేం కావాలి	0	12
ప్రణయరంగులు [నాటకం]	1	0
అరితేరిన భుజం (విదేశ కథలు)	0	12
రవ్వన్ కథలు	0	12

చలంగారి రచనలు:

శ్రీ	2- 0-0
[పేమలేఖలు I]	1-12-0
[పేమలేఖలు II]	1- 8-0
నిర్మలశిక్షణ	1- 8-0
విషాదం	1- 0-0
ఆనందం	1- 0-0
చిత్రాంగి [నాటకం]	1- 8-0
త్యాగం	1- 8-0
మంగమ్మ	1- 0-0
జయదేవ	1- 0-0
శకాంక	1- 0-0
సావిత్రి	0-12-0
నర్మం, శివం, సుందరం	1- 4-0
నాటికాగుచ్ఛం	1- 4-0
కర్మమిట్టా కాలింది [కథలు]	1- 8-0
కన్నీటికాలన	0-12-0
పాపం !!!	0-12-0
దైవమిచ్చిన తార్య [నవల]	1- 8-0
మైదానం	1- 0-0
అమీనా	1- 0-0
వివాహం	1- 0-0
బ్రాహ్మచేకం	0-12-0
అరుణ	0-12-0
హంపికన్యలు	0-12-0
అదృష్టం	1- 0-0
నాట్య నలుగురూ	0-12-0
పురూరవ నాటకం	1- 8-0

వివిధ రచయితలు

ఈస్టర్లన్ [నవల]	2- 0-0
కచ్చిపోయిన మనిషి [నవల]	0-12-0
కదంబం [నాటకం]	0-12-0
పొగడదండ [కా. వద్మావతి] కథలు	0-12-0
హం-టు-లెట్ [నాటకం]	0-12-0
నిసాయికథలు [శిష్టా]	0-12-0
మూగజీవాలు [గోఖలే]	1- 4-0
రాజా-మంత్రి [యం. యన్. మూర్తి]	0-12-0
చుక్క-లూ గీతలూ	1- 0-0
హార్ హౌస్	1- 0-0
పరిశీలన [దువ్వూరి] కావ్యం	1- 0-0
స్వప్నవాసవదత్తము [కాటూరి] నాటకం	0-12-0
పెరిపు [కప్పగంతుల]	1- 0-0
ఋణవిముక్తి	1- 0-0
నంజీవి [దమకొండ] కథలు	1- 0-0
గర్వభంగం	1- 0-0
ప్రియరాగా	1- 0-0
తీర్పు	0-12-0
వనితలు	1- 4-0
ఎర్రబుట్టలు	1- 8-0
కళ్యాణి [సోమందీయజ్ఞన్నకావ్యం] నాటకం	0-12-0
విశ్వంపెళ్ళి	0-12-0
కోతిర్మయి [అ. వెం. నర్స]	1- 0-0

యువ బుక్ డిపో

పోస్టుబాక్సు నెంబరు,

1686, మద్రాసు.

3 కోట్ల ఆంధ్రులకు 3 ఉత్తమ పత్రికలు

నేడే చందాదారులుకండి!

చందమామ
నిల్లలకు

సాగుచందా 5-0-0

రెండేండ్లకు 9-0-0

సాగుచందా 3-0-0

రెండేండ్లకు 5-0-0

యృ య
యువ విద్యార్థులకు

ఆంధ్రభూతి
పెద్దలకు

సాగుచందా 5-8-0

రెండేండ్లకు 10-0-0

అ ఫ సు

పోస్టు బాక్సు నెం. 1686 :: మద్రాసు-1

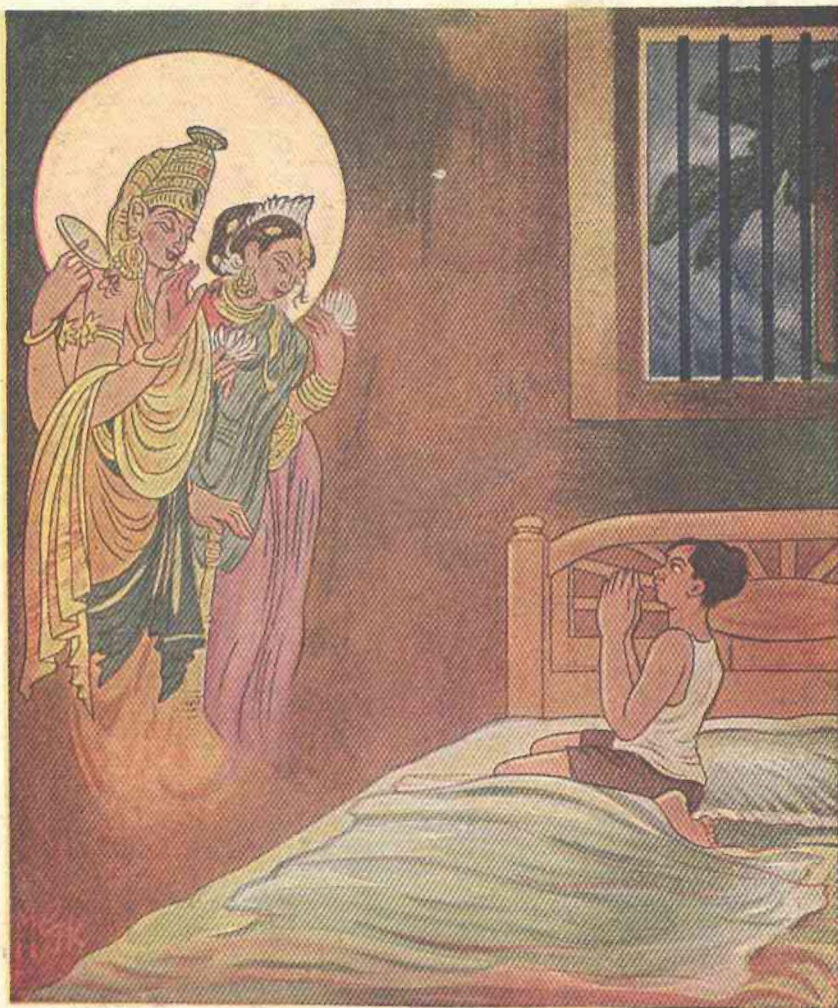

Chandamama, December 1948

Photo by : R. Krishnan

నా నీడ!

తండ్రికొడుకులు

తండ్రికి చిన్నవాణ్ణికావాలని ఇష్టం; కొడుకుకు పెద్దవాణ్ణికావాలని కోరిక. వీరి కోరికలు నెరవేరితే ఎన్ని ఇబ్బందులు కలుగుతాయో ఈ పుస్తకంలో చదవండి.
వెల 0-8-0 మాత్రం. వివరాలకు వేరేప్రకటన చూడండి.